

Terézia Jakabová

Veselo je v školskom klube 1

Metodické komentáre k pracovnému zošitu
pre školský klub detí

Autorka ©

Terézia Jakabová

Lektorky

PhDr. Viera Brhelová

Eva Šavlová

Ilustrácie ©

Zdenka Krejčová

Šéfredaktor

Mgr. Walter Hirschner

Redaktorka

Mgr. Jana Lučeničová

Vydal ©

aitec
vydavateľstvo

AITEC, s. r. o.

Slovinská 12

821 04 Bratislava

v roku 2012

www.aitec.sk

Školské kluby detí a ich postavenie v školskom systéme

V máji 2008 bol v Národnej rade SR schválený **zákon č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon)** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Postavenie školských zariadení sa prijatím tohto zákona zmenilo – v rámci výchovno-vzdelávacej sústavy SR získali **rovnoprávne postavenie** so školami a zároveň povinnosť vypracovávať výchovný program.

Od 1. septembra 2009 sa preto v jednotlivých školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, medzi ktoré patria aj školské kluby detí, postupuje podľa **výchovného programu**, ktorý každé štyri roky vydávajú a zverejňujú riaditelia školských zariadení (prípadne riaditeľ školy – ak je školské zariadenie súčasťou školy).

Školský klub detí zabezpečuje pre deti nenáročnú záujmovú činnosť zameranú na prípravu na vyučovanie a na uspokojovanie a rozvíjanie záujmov detí v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí

Výchovný program predstavuje dôležitý dokument, podľa ktorého sa realizuje výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí.

Je vypracovaný pre všetky oddelenia, ktoré sú v školskom zariadení, na celý školský rok. Súčasťou výchovného programu je výchovný plán, výchovné osnovy a výchovné štandardy. **Výchovný plán** obsahuje **zoznam tematických oblastí výchovy** s vymedzením **najmenšieho počtu výchovno-vzdelávacích činností** (ďalej len VVČ) v jednotlivých oblastiach výchovy; **výchovné osnovy** vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah oblastí podľa výchovného plánu a **výchovné štandardy** predstavujú súbor požiadaviek na osvojenie vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú deti získať v procese výchovy mimo vyučovania v ŠKD, aby mohli nadväzovať na vedomosti, zručnosti a schopnosti získané vo výchovno-vzdelávacej činnosti v škole. Výchovný plán obsahuje aj najmenší počet hodín záujmovej činnosti v oddelení ŠKD. Pre vychovávateľa to predstavuje **minimálny záväzný počet výchovno-vzdelávacích činností/aktivít a záujmových činností** pre daný ročník na obdobie školského roka. Počet VVČ a záujmových činností je ponechaný na zváženie vychovávateľa/vychovávateľky, no ponuka VVČ v jednotlivých oddeleniach môže byť vyššia, ako je minimálny počet stanovený vo výchovnom pláne, pretože vychovávateľ musí byť schopný uspokojiť záujmy a rozvíjať schopnosti a zručnosti všetkých detí.

Minimálny počet VVČ v praxi predstavuje jedna VVČ denne. Dôležité je, aby sa počas dvoch týždňov vystriedali všetky tematické oblasti výchovy a záujmová činnosť bola minimálne raz za dva týždne. VVČ sa realizuje tak, počas dňa sa strieda fáza odpočinku so vzdelávacou fázou (prípravou na vyučovanie) či záujmovými činnosťami.

Ako je už spomenuté vyššie, výchova a vzdelávanie v školských kluboch detí sa realizuje prostredníctvom jednotlivých **tematických oblastí výchovy** (ďalej len oblasti výchovy). Medzi hlavné tematické oblasti výchovy patrí *vzdelávacia oblasť výchovy, spoločenskovedná oblasť výchovy, pracovno-technická oblasť výchovy, prírodovedno-environmentálna oblasť výchovy, esteticko-výchovná oblasť výchovy (výtvarná, hudobná, literárno-dramatická)* a napokon *telovýchovná, zdravotná a športová (turistická) oblasť výchovy*. Týmito elementárnymi tematickými oblasťami výchovy sa prelínajú ďalšie oblasti výchovy, najmä *rozumová, mravná, ekologická, dopravná a výchova k manželstvu a rodičovstvu*.

Obsah jednotlivých tematických oblastí výchovy a záujmovej činnosti sa v procese výchovno-vzdelávacej činnosti navzájom prelína, čo umožňuje komplexnejší rozvoj osobnosti detí. Prostredníctvom plnenia stanovených **vyšších výchovno-vzdelávacích cieľov** (spoločenské a inštitucionálne ciele) jednotlivých oblastí výchovy (ďalej len ciele) sa rozvíjajú **klúčové kompetencie a osobnosť dieťaťa**. Kompetencie detí školského klubu detí priamo nadväzujú na kompetencie žiakov príslušnej základnej školy. Deti si ich rozvíjajú samotnou účasťou na výchovno-vzdelávacej a záujmovej činnosti. Medzi klúčové kompetencie dieťaťa patrí kompetencia učiť sa, komunikačné kompetencie, sociálne kompetencie, pracovné kompetencie, občianske kompetencie a kultúrne kompetencie. Kompetencie dieťaťa sa v procese výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí rozvíjajú vo všetkých oblastiach výchovy. **Špecifické (konkrétne, nižšie) ciele** predstavujú **ciele** jednotlivých výchovno-vzdelávacích alebo záujmových činností a sú zamerané na rozvoj osobnosti dieťaťa. Špecifické ciele sú uvedené v plánoch výchovno-vzdelávacích činností, ktoré sú súčasťou osobnej prípravy vychovávateľa/vychovávateľky.

Medzi **hlavné vyššie ciele vzdelávacej tematickej oblasti výchovy** patrí: rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie, nadobúdať efektívne spôsoby učenia sa, získavať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov, získavať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu.

K vyšším cieľom **spoločenskovednej oblasti výchovy** patrí: rozvíjať základy zručností sebahodnotenia, sebariadenia, sebamotivácie a empatie. Ďalším cieľom je prejavovať úctu k rodičom, starým rodičom, prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím, rozvíjať kultúrne správanie, posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti, pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd. V rámci plnenia cieľov tejto tematickej oblasti výchovy sa deti učia vyjadriť svoj názor (v medziach kultúrneho správania), vypočuť si opačný názor, samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty, rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní, poskytnúť pomoc alebo pomoc privolať.

K hlavným vyšším **cieľom pracovno-technickej oblasti** výchovy patrí: vytyčovať si osobné ciele, uvedomiť si význam osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu a vedieť spolupracovať so skupinou. Táto oblasť výchovy prostredníctvom plnenia špecifických cieľov má u detí rozvíjať základy manuálnych a technických zručností, pomáhať získavať základy zručností potrebných na praktický život, získavať základné zručnosti v tvorbe jednoduchých projektov.

Zameranie vyšších cieľov v **prírodovedno-environmentálnej oblasti** učí deti pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia a rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti týkajúcej sa tvorby a ochrany životného prostredia.

Esteticko-výchovná oblasť výchovy má prostredníctvom plnenia svojich vyšších cieľov rozvíjať talent a špecifické schopnosti, základy vzťahu k umeniu, úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí, základy tvorivých schopností a zručností, schopnosť objavovať krásu v bežnom živote. Ďalším cieľom je prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetikej úprave prostredia a zapájať sa do príprav kultúrnych podujatí v oddelení.

Vyššie ciele vytýčené **telovýchovnou, zdravotnou a športovou oblasťou výchovy** sú: rozvíjať športový talent a schopnosti, rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom, kultivovať hygienické návyky, pochopiť význam pravidelného pohybu a cvičenia, dodržiavania základných zásad zdravej výživy, uvedomiť si základné princípy zdravého životného štýlu a pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog.

Koncepcia pracovného zošita

Pracovný zošit *Veselo je v školskom klube 1* je plne v súlade so všetkými požiadavkami nových legislatívnych zmien týkajúcich sa výchovno-vzdelávacieho procesu v školských kluboch detí. Keďže tvorba výchovného programu je výlučne v rukách riaditeľa/riaditeľky školského klubu detí (školy), každý školský klub detí ho má odlišný. Z tohto dôvodu som sa pri tvorbe a koncipovaní pracovného zošita opierala o *ukážku tvorby výchovného programu*, ktorá je uverejnená na stránke MŠ SR a o dokument *Vytyčovanie špecifických výchovno-vzdelávacích cieľov v procese realizácie výchovného programu v ŠKD* od PhDr. V. Brhelovej. Dbala som na to, aby zošit ponúkal deťom i vychovávateľom/vychovávateľkám dostatok rôznorodých úloh plniacich obsah a ciele jednotlivých tematických oblastí výchovy.

Štruktúra pracovného zošita

Pracovný zošit má 64 strán. Je rozdelený na 4 časti prislúchajúce jednotlivým ročným obdobiam. Toto delenie podčiarkuje aj grafické spracovanie – farebnosť pracovného zošita.

Pracovný zošit je koncipovaný tak, že **jedna dvojstrana** by sa mala vypracovať **približne za jeden týždeň**. Úlohy (plniace najmä ciele vzdelávacej oblasti výchovy) v pracovnom zošite sú prepojené s učivom, ktoré by mali deti v danom časovom období preberať v škole (podľa cieľov a požiadaviek zakotvených v ŠVP). **Tempo a periodicitu vypracovávaní** pracovného zošita závisí výlučne od vychovávateľa/vychovávateľky. Je však žiaduce, aby deti vypracovávali úlohy, ktoré sú primerané ich veku, schopnostiam, zručnostiam a vedomostiam, ktoré v danom období získali v rámci vyučovacieho procesu.

Pracovný zošit bol zostavený tak, aby v ňom mohli úlohy vypracovávať deti samostatne, s minimálnou pomocou vychovávateľa/vychovávateľky (prečítanie zadania, prípadne vysvetlenie úlohy). Samozrejme, ideálne by bolo, keby sa mohli vychovávateľa/vychovávateľky s deťmi najprv o každom cvičení porozprávať, motivovať ich pred začatím práce a usmerniť prácu detí tak, aby riešenie úlohy (prípadne samotný motivačný rozhovor) splnilo cieľ zvolenej tematickej oblasti výchovy. Uvedomujem si však, že tento spôsob práce je vo väčšine oddelení nerealizovateľný (odchod detí na krúžky, zmiešané oddelenia...).

V metodických komentároch sa snažím ponúknuť **rôzne možnosti práce s jednotlivými úlohami a cvičeniami** a ponechám na zváženie vychovávateľa/vychovávateľky, ktorá z nich je pre podmienky daného oddelenia, aj s prihliadnutím na schopnosti a zručnosti detí, realizovateľná.

Úlohy a aktivity sú koncipované tak, aby sa plnili **špecifické ciele jednotlivých tematických oblastí výchovy**. Tento autorský zámer je vyjadrený aj prostredníctvom piktogramov. Sú pri úlohách umiestnené tak, aby deti nerušili a zároveň boli pre vychovávateľku/vychovávateľa informáciou o prvotnom zameraní úlohy. Piktogramy môžu slúžiť aj ako námet, akým spôsobom sa dá úloha ďalej rozviesť.

Hlavnými motivačnými postavami, ktoré sprevádzajú deti počas celého roka, sú dvaja škriatkovia Smejko a jeho priateľka Smejka. Deti sa pri riešení úloh stretnú aj s ďalšími obyvateľmi ríše škriatkov, napríklad s vodným škriatkom a so škriatkom Špiďúrikom. Smejko so Smejkou sú postavy s pozitívnym vzťahom k Slovensku, k prírode a jej ochrane, s pevnými morálnymi zásadami. Keďže ide o milé postavičky, deti sa s nimi ľahko stotožnia.

Každá dvojstrana je prepojená témou a motivovaná hlavnými postavami. V hornej časti dvojstrany sa nachádza **priestor na vyjadrenie aktuálneho emocionálneho stavu dieťaťa** v daný deň. Vedľa otázky *Ako sa dnes cítiš?* sa nachádzajú nedokreslené tváričky. Dieťa si každý deň (P – v pondelok, U – v utorok atď.) dokreslí jednu z tváričiek podľa toho, ako sa v daný deň cíti. Je to výborná pomôcka pre vychovávateľa/vychovávateľku, ktorý/-á týmto získava prehľad o tom, ako sa dieťa cíti a podľa toho zvolí vhodné prostriedky a metódy pri výchovno-vzdelávacej aj záujmovej činnosti.

V spodnej časti strán sa nachádzajú **návrhy na diskusiu** týkajúce sa jednotlivých úloh. Sú určené pre vychovávateľov/vychovávateľky ako návrh na kladenie možných otázok. Sú písané menším písmom, aby bolo zrejmé, že otázky nie sú určené na čítanie deťmi.

V zadnej časti pracovného zošita sa nachádza **dvojstrana pre vychovávateľov/vychovávateľky**. Nájdu tu ďalšie námety na svoju prácu. Ide väčšinou o návody na zhotovenie rôznych výrobkov (pracovno-technická oblasť výchovy), námety na rôzne hry (telovýchovná, zdravotná a športová oblasť výchovy) a aktivity počas vychádzok, pričom tematicky korešpondujú s obsahom pracovného zošita. Dvojstrana je písaná menším písmom, aby sa na ňu vošlo čo najviac námetov, no pre ľahšiu orientáciu sú námety rozlíšené štyrmi farbami, ktoré prislúchajú farbe kapitoly, ku ktorej sa viažu. Pre lepšiu identifikáciu je každý námet označený aj číslom strany a názvom kapitoly. Je vhodné, aby vychovávateľ/-ka pracoval/-a s danými námetmi v čase, keď deti riešia úlohy na strane, ktorou sú námety označené.

Niektoré výrobky sú odfotografované na zadnej obálke pracovného zošita. **Šablóny jednotlivých výrobkov** sú umiestnené takisto na internetovej stránke vydavateľstva (školské kluby detí – materiály na stiahnutie – príloha pracovného zošita (šablóny), kde sú prístupné na stiahnutie a vytlačenie.

Pri výrobe výrobkov budú deti pracovať s bežnými **pomôckami a materiálmi**, ktoré sa bežne nachádzajú v jednotlivých oddeleniach ŠKD (nožnice, lepidlo, farebný papier, vodové, temperové, voskové farby a pod.), no aj s takými, ktoré si treba dopredu pripraviť (resp. zbierať počas nejakého obdobia). Patria k nim:

- škatule od topánok, menšie škatuľky,
- staré noviny a časopisy,
- korkové zátky,
- farebná vlnitá lepenka,
- kúsky textilu,
- pierka,
- špajdle,
- tégly z jogurtov,
- zatváracie špendlíky,
- kamienky.

Metodické komentáre k úlohám a cvičeniam

Oboznámenie detí s pracovným zošitom

Pred začatím práce na jednotlivých stranách pracovného zošita je vhodné deti oboznámiť s hlavnými postavami, samotným pracovným zošitom a systémom práce v ňom aj predpokladanou periodicitou práce.

Spolu s deťmi si prezrieme obálku pracovného zošita. Vysvetlíme im, že v ňom budú riešiť rôzne úlohy, pri ktorých sa určite zabavia. S tým súvisí aj názov pracovného zošita, ktorý deťom prečítame: *Veselo je v školskom klube*. Prezradíme im, že na obálke sa nachádzajú škriatkovia, ktorí ich budú sprevádzať celým pracovným zošitom. Pokúsime sa zistiť ich mená. Spoločne s deťmi pomenujeme obrázky na kamennom moste nad menami škriatkov. Hovoríme si prvé hlásky z každého pomenovania (slnko – S, mesiac – M, eskimák – E, jahoda – J, kniha – K, okuliare – O – vznikne meno SMEJKO; slnko – S, mesiac – M, eskimák – E, jahoda – J, kniha – K, auto – A – vznikne meno SMEJKA). Po pomenovaní všetkých obrázkov spolu s deťmi spojíme prvé hlásky z každého pomenovania do mena. Deti sa dozvedia mená škriatkov – Smejko a Smejka. (V prípade, že v oddelení sa nachádzajú deti, ktoré už sú čitateľsky zručné, povieme im, aby dávali pozor, či určujeme hlásku/písmeno správne.)

S deťmi vedíme rozhovor o tom, prečo majú Smejko so Smejkou práve tieto mená (lebo škriatkovia sa radi smejú). Ak máme čas, môžeme sa s deťmi porozprávať o tom, ako by sa volali ony, keby malo meno vyjadrovať to, čo je pre ne typické, čo rady robia a podobne. Môžeme sa s nimi zahrať. Každé dieťa skúsi nakresliť obrázky – piktoqramy, ktorých začiatkové písmená z pomenovaní vytvoria jeho rodné meno.

Deti môžu opísať oblečenie Smejka a Smejky. Hovoria, v čom sa ich oblečenie líši od oblečenia ľudí a v čom je rovnaké. Pokúsia sa povedať, aké počasie mohlo byť, keď boli Smejko so Smejkou v danom oblečení.

Pre utvorenie predstavy detí o hlavných postavách, s ktorými sa budú stretávať v pracovnom zošite počas celého školského roka, je vhodné použiť nasledujúci motivačný príbeh:

Smejko a Smejka

Smejko a Smejka žijú v krajine škriatkov. Nenachádza sa veľmi ďaleko ani veľmi blízko. Je to malá veselá krajinka, plná zelene a utešených domčekov. Každý škriatok na stavbu svojho domčeka použil iný materiál a vystaval ho s pomocou ostatných škriatkov. Domčeky majú rôzne tvary. Niektoré sa podobajú na veľké huby, iné na kalich voňavého kvetu. Všetky sú pomalované veselými farbami, pretože škriatkovia sú neradi smutní. Stáva sa to len vtedy, keď vidia niečo nepekné: polámané kvety, odpadky vyhodené v prírode či hádajúce sa deti. Niekedy sa pohádajú aj deti škriatkov. Hádky však nikdy netrvá dlho, pretože škriatkovia sa nedokážu dlhšie hnevať. Oveľa radšej sa spolu hrajú, behajú s motýľmi na lúke alebo pomáhajú rodičom. Škriatkovia bývajú rôznej veľkosti, ale aj ten najväčší z nich by sa vám pohodlne usadil na dlaň. Maličká sú aj Smejko so Smejkou. Vyrástli v susedných domčekoch. Od malička sa spolu hrávajú. Často navštevujú ľudské deti a radija im, ako sa majú vhodne správať. Chcú, aby aj naša krajina bola taká pekná, plná zelene a milých ľudí, ktorí si navzájom pomáhajú. Po prečítaní príbehu sa môžeme s deťmi porozprávať o krajine škriatkov, o rozdieloch medzi krajinou škriatkov a krajinou ľudí: tvar domov, množstvo zelene, správanie obyvateľov, hry detí, pomoc rodičom...

Napokon si deti môžu krajinu škriatkov nakresliť voskovými pastelkami, namaľovať vodovými alebo temperovými farbami. Jednou z možností je aj vytvoriť krajinu škriatkov na veľký baliaci papier. Na vychádzke s deťmi pozbierame listy, kvety, vetvičky, piesok a pod. Na veľký baliaci papier si každé dieťa nakreslí (namaľuje) svoj domček, v ktorom by chcelo bývať. Ozdobí jeho okolie nalepením prineseného materiálu z vychádzky.

Poznámka: Listy a kvety je vhodné pred nalepením vylišovať.

Titulná strana

S deťmi si pozrieme ilustráciu na titulnej strane. Prečítame im texty v bublinkách. (Ak sa v oddelení nachádzajú deti s osvojenými čitateľskými zručnosťami, prečítajú ich ony.) Deti ilustráciu opíšu. Všímnú si slivku, na ktorej sedí Smejka, a podľa nej skúsia prstami ukázať, aká je asi Smejka malá.

Deti môžu hovoriť, čo má v oddelení podobnú veľkosť, prípadne dopĺňajú vetu: „... je tiež malý/-á ako slivka“.

Strana 2

Predstav sa Smejkovi a Smejke

Strana slúži na predstavenie sa dieťaťa.

Na tejto strane deti kreslia, vyfarbujú alebo lepia vhodné obrázky na miesta v tvare listov. Je to v podstate predstavenie sa dieťaťa, ktorému patrí daný pracovný zošit. Prácu na strane motivujeme rozprávaním o tom, že je slušné, aby sme sa novým kamarátom/kamarátkam predstavili. Povieme im, že aj Smejko so Smejkou sa im predstavili a teraz je rad na nich.

V prípade, že deti sa v oddelení nepoznajú, využijeme túto motiváciu aj na to, aby sa predstavili deti medzi sebou navzájom. Ak máme čas, môžu po dokončení práce nahlas opísať, čo do jednotlivých políčok nakreslili, aby ostatní získali lepšiu predstavu o kamarátovi/kamarátke v oddelení.

Toto som ja: Do obrázka listu s týmto názvom deti nakreslia seba (prípadne nalepia svoju fotografiu). Ak sa nachádza v oddelení dieťa, ktoré vie napísať svoje meno, môže si ho pod obrázok (fotografiu) napísať.

Som: Dieťa vyfarbí vhodný obrázok podľa toho, či je dievča alebo chlapec.

Moje obľúbené farby: Dieťa vyfarbí na palete prázdne okienka odtieňmi farieb, ktoré má rado. Nemusí vyfarbiť všetky prázdne políčka. Samotnú paletu môže vyfarbiť ľubovoľnou farbou.

Moje obľúbené zviera: Dieťa nakreslí obrázok zvierata (alebo vlepí obrázok či fotografiu), ktoré sa mu páči. Môže to byť aj také, ktoré chová doma. Ak vie, môže napísať jeho názov (v prípade domáceho miláčika meno).

Moje obľúbené jedlo: Dieťa nakreslí svoje obľúbené jedlo alebo potravinu. Opäť môže nalepiť obrázok.

Moje záujmy: Dieťa nakreslí, ktorej záľube sa venuje (šport, zberateľstvo atď.).

Môj obľúbený film alebo rozprávka: Dieťa nakreslí svojich obľúbených hrdinov z filmu alebo rozprávky (môže ísť aj o knižných hrdinov).

Moja obľúbená hračka: Dieťa nakreslí obľúbenú hračku, s ktorou sa hrá doma alebo v školskom klube detí.

Strana 3

Smejko, Smejka a pravidlá v školskom klube detí

Strana je venovaná pravidlám správania v školskom klube detí.

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Pozorovať, zhodnotiť a rozoznať ukážky kultúrneho a nekultúrneho správania.

Strana sa týka pravidiel v školskom klube detí. Pred prácou na strane je vhodné zopakovať si (alebo sa s nimi oboznámiť) pravidlá správania v školskom klube detí. Vysvetlíme deťom, prečo ich musíme dodržiavať (nehrozí nebezpečenstvo úrazu, pokojná atmosféra v oddelení, nepoškodené hračky, kamarátske vzťahy a pod.).

Dôležité je, aby sme s deťmi obrázky pomenovali. Niektoré totiž nemusia byť pre ne jednoznačné. Potom sa deti vyjadria k zobrazeným situáciám. Povedia, na ktorých obrázkoch deti porušujú niektoré z pravidiel a pokúsia sa konkretizovať ktoré. Pomôžeme dieťaťu s vyjadrením, aké nebezpečenstvo deťom porušujúcim pravidlo hrozí.

Pomenovanie obrázkov zľava doprava, zhora nadol:

- Chlapec sedí v okne s desiatou. (Jednoznačné porušenie pravidiel – na parapete nikdy nesedíme, hrozí nebezpečenstvo pádu. Jeme pri stolíku, aby sme nenatrúsili.)
- Chlapec vyliezol na vežu zo stoličiek, aby dočiahol do skrinky. (Jednoznačné porušenie pravidiel – na stoličkách sa sedí, nestojí, hrozí nebezpečenstvo úrazu. Ak chce dieťa podať hračku, hru zo skrinky, ktorá je vysoko, poprosí o pomoc pána vychovávateľa/pani vychovávateľku.)
- Dievča si ukladá tašku do poličky. (Ilustrácia sa dá vysvetliť rôzne: dievča si práve ukladá tašku, dievčaťu sa nechce odložiť taška, kladie ju na zem – situáciu zhodnotíme podľa toho, ako ju pomenujú deti.)
- Deti si čítajú. (Jednoznačne neporušujú pravidlá.)
- Deti sa hrajú pexeso. (V podstate deti neporušujú pravidlo, ale niektoré z detí by mohlo namietat, že chlapci sa majú hrať pri stole – situáciu zhodnotíme podľa toho, ako ju pomenujú deti.)
- Jedno dieťa udiera druhé. (Jednoznačné porušenie pravidiel – pripomenieme deťom spôsoby, ktorými môžeme riešiť konflikt bez bitky – rozhovor, riešenie v prítomnosti vychovávateľa/vychovávateľky...)
- Dievčatko na vozíku sa rozpráva s kamarátkou. (Jednoznačne neporušujú pravidlá. Vyzdvihneme kladný vzťah dievčatka ku kamarátke na vozíku. Povieme si, ktoré hry by sa mohli spoločne hrať.)
- Chlapec podložil nohu dievčatku, ktoré padá. (Jednoznačné porušenie pravidiel – pripomenieme deťom možné dôsledky takéhoto konania.)

V práci na strane pokračujeme diskusiou pomocou otázok ponúkaných v dolnej časti strany. Dôležité je prácu na strane dokončiť pozitívne. (Napríklad: *V našom oddelení všetci dodržiavame pravidlá, pretože nechceme, aby sa nám stal úraz, chceme sa spoločne hrať a vzájomne si pomáhať...*)

Strana 4 – 5

Smejko a Smejka na návšteve v školskom klube detí

Strana je venovaná téme vhodné správanie v spoločenskom styku.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Uviesť pravidlá kultúrneho správania v spoločenskom styku (rozlíšiť, komu môžeme tykať a komu treba vykať).

Väčšina detí pri vstupe do školy pedagógom aj vychovávateľom/vychovávateľkám tyká. Tento zvyk si so sebou prinesú z materskej školy, kde sú zvyknuté pedagógom tykať (evokuje to v nich pocit bezpečia, pretože ich pán učiteľ/pani učiteľka je pre ne kamarát/kamarátka). Úloha na tejto strane je zameraná na osvojenie si a precvičenie kultúrneho správania v bežnom spoločenskom styku, pri ktorom treba rozlíšiť osoby, ktorým vykáme a ktorým tykáme.

Dôležité je, aby sme sa s deťmi o obrázku porozprávali. Pomenujeme spoločne s nimi osoby, ktoré Smejko so Smejkom stretli, a pomôžeme deťom pri rozhodovaní, ktoré z nich majú zakrúžkovať (ktorým by mali Smejko so Smejkom vykať). S deťmi vedíme rozhovor o tom, ktoré osoby by mohli Smejko so Smejkom stretnúť vo vašom školskom zariadení (škole), ktorým z nich by mali vykať a ktorým tykať. Spoločne s deťmi vymenujeme osoby, ktorým môžeme tykať. Deti postupne zistia, že vykáme takmer všetkým dospelým osobám s výnimkou rodičov (starých rodičov). Dôležité je, aby sme deťom vysvetlili, z akého dôvodu niektorým ľuďom vykáme (prejav úcty).

Prácu na strane 5 motivujeme rozprávaním o tom, ako Smejka so Smejkom prišli do školského klubu detí. Upozorníme deti na smutného Smejka, ktorému sa nepáči, že je v oddelení neporiadok. Opýtame sa detí, čím by sme mohli Smejka rozveseliť. Ich návrhy vhodným smerom usmerníme tak, aby zistili, že hračky na obrázku treba upratať.

2

Pozor! Piktogram prírodovedno-environmentálnej výchovy patrí k úlohe 2 B. Prosím, opravte si to.

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Podieľať sa na estetickej úprave prostredia (oddelenia ŠKD). (2 A) Vyfarbiť obrázok oddelenia školského klubu detí. (2 D)
pracovno-technická	Odložiť hračky na určené miesto. (2 A, 2 D) Spolupracovať pri ošetrovaní kvetov v oddelení. (2 B)
vzdelávacia	Zopakovať si pojmy <i>najväčší</i> , <i>najmenší</i> . (2 C)
prírodovedno-environmentálna	Prejaviť starostlivosť o kvety v oddelení. (2 B)
spoločenskovedná	Kriticky ohodnotiť svoj výkon. (2 E)

2 A

Deti spájajú hračky s miestom, na ktoré patria. Je vhodné deťom vysvetliť, že v každom oddelení odkladajú deti hračky na iné miesto. Napríklad, keď „ukladajú“ knižku zo zeme a spájajú ju s poličkou, povieme deťom: „Na obrázku majú knižky uložené v poličke. Kam ukladáme knižky v našom oddelení?“

2 B

Upozorníme deti na kvietok na okne. Opýtame sa ich, prečo je zvädnutý a ako mu môžeme pomôcť. Povieme si, akým spôsobom sa staráme o kvety v oddelení (môžete si túto činnosť aj prakticky s deťmi vyskúšať). Potom deťom povieme, aby spojili zvädnutú kvetinku s krhličkou.

2 C

Úlohou detí je nájsť a vyfarbiť na obrázku predmety podľa zadania.

2 D

Obrázok deti vyfarbia. Upozorníme ich, že môžu použiť všetky farby okrem tých, ktoré použili na vyfarbenie predmetov v úlohe 2 C.

2 E

Deti dokreslia Smejkevi tvár podľa toho, ako sa im práca na strane darila.

Strana 6 – 7

Smejko, Smejka a jeseň

Práca na celej dvojstrane sa týka obdobia jesene. S deťmi vedieme rozhovor o tom, ktoré ročné obdobia poznáme, opíšeme si základné rozdiely medzi nimi (počasie, sviatky, činnosť ľudí, športové aktivity, správanie živočíchov, zmeny rastlín...), povieme si názov aktuálneho ročného obdobia.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas striedania ročných období.
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať zmeny v prírode.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime.

1 A

Deti na základe pozorovania aktuálneho počasia vyhľadajú a zakrúžkujú piktogram, ktorý ho vystihuje. Piktogram potom prekreslia do prázdneho rámečka.

1 B

Deti vyfarbia obrázok aktuálneho ročného obdobia (jeseň – obrázok šarkana).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si poznatky o zmenách v prírode počas roka.
prírodovedno-environmentálna	Prejaviť vedomosti o vhodnom obliekaní na jeseň.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime. Vyjadriť svoje tvorivé schopnosti výtvarnou tvorbou.

V prvej časti úlohy deti pomenujú oblečenie znázornené na obrázku. Potom vyberú to, ktoré by si mala Smejka obliecť vzhľadom na aktuálne počasia.

Pripomenieme si dôležitosť vhodného obliekania vzhľadom na počasia.

V druhej časti úlohy deti nakreslia na výkres Smejku oblečenú podľa aktuálneho počasia. Môžu zvoliť ľubovoľnú výtvarnú techniku a obrázok ďalej dotvoriť (vymyslia a znázornia situáciu, v ktorej sa bude Smejka nachádzať, môžu nakresliť aj Smejka a podobne).

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas roka.
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať zmeny v prírode.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime.

Úloha je rozložená „v pásiku“ na dvoch stranách. Je graficky upravená tak, aby deti nemali problém pochopiť, že prechádza cez dve strany. Deti pomenujú obrázky, vyberú a vyfarbia tie, ktoré sa týkajú jesenného obdobia. Niektoré z obrázkov sa týkajú viacerých ročných období. Deti vyfarbia aj tie (pokiaľ sa samozrejme týkajú aj jesenného obdobia). Je vhodné, aby deti svoj výber zdôvodnili.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o vplyve zmien počasia na rastliny (cyklus zmien listnatého stromu v závislosti od aktuálneho ročného obdobia).
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať zmeny v prírode.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime.

Úlohu motivujeme rozprávaním o šibalských kúskoch škriatka Smejka, ktorý chcel deti rozveseliť zábavným obrázkom. Preto nakreslil aj stromy, ktoré vonku vidieť nemohol. (Zdôrazníme deťom, že ide o krajinu ľudí, aby im nenašlo priradiť stromy do krajiny škriatkov, kde by tieto stromy eventuálne mohli rásť.) Deti si prezrú a pomenujú jednotlivé obrázky. Potom o každom povedia, či je možné, aby ho Smejko videl. Počas diskusie môžeme použiť otázky uvedené v dolnej časti strany. Svoje tvrdenie zdôvodnia.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Diskutovať o tom, čo je estetické.

Deti pomenujú zvieratká. Povedia, čo ešte okrem gaštanov na ich výrobu použil Smejko (zápalky, špajdle, vetvičky, šípky). Zhodnotia, ktoré zvieratko sa im najviac páči a zakrúžkujú ho. V prípade, že sa dieťaťu páči viac zvieratiek, môžu zakrúžkovať viac, nie však všetky. Dôležité je, aby zvieratká naozaj porovnali z estetického hľadiska, prípadne zdôvodnili, čo sa im na ktorom zvieratku páči.

S deťmi si môžeme podobné zvieratká vyrobiť a vyzdobiť nimi oddelenie.

Strana 8 – 9**Smejko a Smejka na výlete**

Dvojstrana je venovaná téme výlety a turistika.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Opísať a nakresliť zaujímavé miesto v obci.
esteticko-výchovná	Posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí.

S deťmi vedíme rozhovor o tom, ktoré miesta v obci rady navštevujú, kde sa dobre cítia, čo sa na danom mieste nachádza, s kým tieto miesta rady navštevujú, ktoré miesta by ešte rady navštívili a podobne. Potom si každé dieťa zvolí a nakreslí miesto, na ktoré by vzalo Smejku na výlet. Najvhodnejšie by bolo, ak by sa tam nachádzala nejaká kultúrna pamiatka. Správne je však aj nakreslenie miesta, ktoré nie je ničím významné, ale dieťa ho rado navštevuje (napríklad v rámci rodinných výletov alebo školských akcií). Dieťaťu umožníme nakresliť aj také miesto, ktoré sa nenachádza priamo v obci, ale je v jeho blízkosti.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pomenovať určené obrázky.
prírodovedno-environmentálna	Prejaviť vedomosti o vhodnom obliekaní na jeseň.
esteticko-výchovná	Precvičovať svoje výtvarné schopnosti vyfarbovaním obrázka.

Deti pomenujú jednotlivé predmety na obrázku a povedia, na čo slúžia. Vyberú a vyfarbia obrázky tých, ktoré by potrebovala Smejka na výlete, na miesto nakreslené v úlohe 1.

Deti vyberajú oblečenie pre Smejku podľa aktuálneho počasia. Vyzveme ich, aby svoj výber v krátkosti zdôvodnili.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť počet predmetov v obore 1 – 10.

Deti si prezrú obrázok a opíšu situáciu na ňom. K jednotlivým piktogramom napíšu počty podľa obrázka. Napriek tomu, že každé dieťa, stan, zajac či strom sú nakreslené inak, v celkovom počte vyjadríme počet všetkých detí, stanov, stromov, zajacov. Dôležité teda je, aby deti symboly vnímali ako znak na označenie jedného druhu (stromy, ľudia, stany, zajace).

Pri práci s obrázkom môžeme využiť návrhy na diskusiu uvedené v spodnej časti strany.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Opísať svoje zážitky z ciest na Slovensku. (4 A) Pomenovať problémy zdravotne postihnutých ľudí. (4 B)

4 A

Deťom pripomenieme príbeh o krajine škriatok, v ktorej žijú aj Smejka so Smejkom. Povieme im, že aj na Slovensku sa nachádzajú krásne miesta. Prezrieme si s deťmi jednotlivé fotografie a potom im každú z nich priblížime (**hrady** – kultúrne pamiatky nachádzajúce sa na Slovensku; **Vysoké Tatry** – naše najväčšie veľhory; **Dunaj** – dôležitosť, lodná doprava, preteká cez Bratislavu, **ovčia farma** – bryndzové halušky, fujara, chov oviec, **jaskyne** – opis podzemnej krásy, informácie aj o ľadovej jaskyni, zdôraznenie dlhého časového obdobia vzniku jaskýň, ochrana; **Košice** – druhé najväčšie mesto, historické pamiatky, ich význam atď.). Všetky informácie podávame deťom s prihliadnutím na ich vek.

Napokon označia fotografie miest, ktoré už navštívili, a aj tie, ktoré chcú navštíviť.

4 B

Porozprávame sa o obrázku dievčatka, ktoré je nevidiace. Zistíme, aké informácie majú deti o nevidiacich ľuďoch. Vysvetlíme im funkciu a zvolenú farebnosť bielej paličky.

Potom sa spýtame detí, ktorú fotografiu by chceli dievčatku opísať. Každé dieťa si označí vybranú fotografiu v pracovnom zošite.

S deťmi sa môžeme zahrať. Jedno dieťa vždy bude predstavovať nevidiace dievčatko. Ostatné deti si zvolia fotografiu, ktorú mu opíšu. Dieťa predstavujúce dievčatko musí uhádnuť, o ktorú fotografiu ide.

Túto hru sa môžeme zahrať aj s predmetmi v oddelení. Deti opíšu predmet nachádzajúci sa v oddelení. Dieťa predstavujúce dievčatko musí zistiť, o ktorý predmet ide.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Rozlíšiť prejavy zdravého a nezdravého životného štýlu.
telovýchovná, zdravotná a športová	Diskutovať o význame pravidelného pohybu a cvičenia.

Deti si prezrú obrázok a opíšu ho. Sústredia sa na činnosti, ktoré na ňom vykonávajú deti. Posúdia, či dané činnosti prospievajú ich zdraviu, a podľa toho zvolia farebnosť ceruzky, ktorou vyfarbia cestičku.

Strana 10 – 11

Smejko, Smejka a tvoja rodina

Úlohy na dvojstrane sú venované téme rodina, deľba práce v rodine a hospodárenie s odpadom.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Výtvarne vyjadriť základné informácie o rodine (členovia rodiny).
esteticko-výchovná	Precvičovať svoje výtvarné schopnosti pri kreslení postáv.

S deťmi sa porozprávame o tom, čo je rodina, kto ju väčšinou tvorí (dávame si pozor na to, aby sme nerozrušili deti z neúplných rodín). Potom ich vyzveme, aby do okienok vo vláčiku kreslili jednotlivých členov rodiny. Dbáme na to, aby dieťa nakreslilo seba do rušňa a ostatných členov rodiny do ďalších okienok.

Pozor! V každom okienku musí byť len jeden člen rodiny, inak deti nebudú vedieť vyriešiť úlohu číslo 2.

Okienka vo vláčiku majú zámerne väčšie rozmery, pretože deti v tomto veku majú tendenciu kresliť celé postavy. Kreslenie môžeme motivovať príbehom o tom, že Smejka so Smejkou cestujú na zaujímavé miesto a vezmú naň aj ich rodiny.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Diskutovať o potrebe deľby práce v rodine.
pracovno-technická	Vlastnými slovami vysvetliť pojem zodpovednosť za vykonanú prácu.
vzdelávacia	Zopakovať si pojmy týkajúce sa tvaru a farebnosti vyobrazených geometrických tvarov.

Pri riešení tejto úlohy najprv upriamime pozornosť detí na fotografie znázorňujúce rôzne činnosti. S deťmi pomenujeme každú z nich. Rozprávame sa s nimi o tom, aká dôležitá je deľba práce v rodine. Necháme deťom priestor, aby hovorili o svojej pomoci v rodine. Deti môžu menovať ďalšie činnosti, s ktorými doma pomáhajú alebo ktoré ďalšie činnosti vykonávajú ostatní príslušníci rodiny. Môžeme sa s deťmi rozprávať aj o tom, ktoré činnosti by chceli vykonávať, keď budú dospelí (napríklad variť, pretože teraz to nemôžu robiť, keďže im hrozí nebezpečenstvo úrazu). S deťmi diskutujeme o tom, prečo je potrebné, aby sa práca v rodine podelila medzi všetkých členov domácnosti.

Potom sa vrátíme k úlohe číslo 1. Upozorníme deti, aby si všimli symboly na vláčiku. Každý člen rodiny má pridelený jeden zo symbolov (dieťa má pridelený piktogram smajlíka). Potom deti postupujú od rušňa k poslednému vagónu. Pomenujú jednotlivých členov rodiny, povedia, ktorý symbol má pridelený. Symbol nakreslia k činnostiam, ktoré daný člen rodiny doma vykonáva.

Pri každej činnosti môže byť nakreslených viac symbolov, keďže predpokladáme, že jednotliví členovia domácnosti sa pri vykonávaní činností striedajú (niekedy povysáva syn, inokedy mama).

Keď budú deti s touto činnosťou hotové, spočítajú, koľkokrát je každý symbol uvedený pri fotografiách činností a zapíšu počet čiarkami do stĺpčeka vľavo. Deti, ktoré už vedia vyjadriť počet číslom, nemusia písať čiarky, napíšu číslicu.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Výtvarne vyjadriť svoj spôsob pomoci v rodine. (3 A) Samostatne ohodnotiť svoju prácu. (3 B)
esteticko-výchovná	Rozvíjať svoje výtvarné schopnosti pri kreslení obrázka. (3 A)
pracovno-technická	Pomenovať jednoduché ciele. (3 A)

3 A

Deti motivujeme na to, aby si naplánovali činnosť, s ktorou dnes doma pomôžu. Rozhovor usmerňujeme tak, aby si deti dávali ciele, ktoré aj budú vedieť zrealizovať (aby neboli sklamané).

3 B

Dieťa rozpráva o tom, či sa mu podarilo zrealizovať plán (z úlohy 3 A) a ohodnotí svoj výkon dokreslením tváričky Smejka.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Rozlíšiť prejavy kultúrneho a nekultúrneho správania pri pobyte v prírode.
vzdelávacia	Uviesť princípy a spôsoby správneho hospodárenia s odpadmi.
prírodovedno-environmentálna	Rozlíšiť správny a nesprávny spôsob zbavovania odpadu.

Deťom rozprávame príbeh o tom, ako je v ríši škriatkov všetko čisté. Smejka so Smejkom si všimli, že aj v našej krajine ľudia upratujú, ale veľakrát sa stáva, že nevedia správne naložiť s odpadom, ktorý im pri upratovaní alebo pobyte v prírode vznikne.

Spoločne s deťmi opíšeme situácie na obrázkoch. Deti zhodnotia spôsob naloženia s odpadom a obrázky s nesprávnym spôsobom prečiarknu (obrázok číslo 1 a číslo 3 – zľava doprava).

Strana 12 – 13**Smejko, Smejka a ľudské telo**

Dvojstrana sa venuje téme ľudské telo, starostlivosť o zdravie a rovnoprávnosť rás.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Dokresliť chýbajúce časti tela na obrázku. (1 A, 1 B)
esteticko-výchovná	Rozvíjať svoje výtvarné schopnosti pri kreslení postavy. (1 A, 1 B)

1 A

Deti motivujeme príbehom o tom, ako sa Smejko hral s gumou a nevyšmol si, že niektoré časti obrázka vygumoval. Spoločne si pomenujú a dokreslia chýbajúce časti tela (môžeme si ich názorne ukázať na deťoch, prípadne si zatancovať na známu pieseň *Hlava, ramená, kolená, palce...*).

1 B

V druhej časti úlohy deti nakreslia seba (ak chcú, môžu nakresliť kamaráta/kamarátku).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Usporiadať prvky v danej skupine podľa veľkosti.
spoločenskovedná	Pochopiť právo dieťaťa na rovnosť bez ohľadu na rasu.

Deti usporadúvajú postavy na obrázku podľa veľkosti. Poradie vyjadrujú číslicou. Pri usporadúvaní opisujú jednotlivé deti na obrázku. Pri opise deťom pomáhame a usmerňujeme ich svojím príkladom v utváraní správneho postoja a správania k ľuďom inej rasy. (Napríklad: *To dievčatko s krásne hnedou pokožkou a kučeravými vlasmi...*)

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Priradiť k číslu správny počet ukazujúcich prstov. Nakresliť k číslu správny počet prstov (práca s číslami v obore 1 – 10).

Deti pod každým obrázkom ruky vyfarbia políčko s číslom vyjadrujúcim počet zdvihnutých prstov. Pri poslednom obrázku je vyfarbené okienko s číslicou 5. Úlohou detí je dokresliť ruku so správnym počtom zdvihnutých prstov.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Diskutovať o cvičeniach, ktoré upevňujú zdravie.
prírodovedno-environmentálna	Uviest' základné princípy zdravého životného štýlu. Diskutovať o škodlivosti fajčenia.
telovýchovná, zdravotná a športová	Pomenovať význam pravidelného pohybu a cvičenia pre naše zdravie. Vyjadriť svoj názor na fajčenie.

S deťmi si pozorne prezrieme obrázky. Diskutujeme o tom, ktoré deti na obrázku vykonávajú činnosť prospievajúcu ich zdraviu (prvý a tretí obrázok – zľava doprava).

Rozprávame sa aj o chlapcovi, ktorý na obrázku fajčí, a o škodlivosti fajčenia. Vysvetlíme deťom, že škodlivý je aj dym z cigarety, preto by sa nemali zdržovať na miestach, kde sa fajčí. Rozhovor uzavrieme pozitívne. Motivujeme ich príbehom o krajine škriatkov, kde každý cvičí, aby bol zdravý. Deti uvedú príklady ďalších druhov činností, ktoré prospievajú ich zdraviu. Napokon vyfarbia obrázky s činnosťami detí, ktoré prospievajú ich zdraviu.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Výtvarne vyjadriť svoje záľuby. (5 A) Výtvarne sa vyjadriť o svojich záujmoch. (5 B)
vzdelávacia	Prejaviť svoju motorickú zručnosť pri voľnom kreslení. (5 A)

5 B

Deti rozprávajú o svojich záľubách a jednu z nich nakreslia. Na obrázku chlapca alebo dievčata (podľa toho, či úlohu rieši chlapec alebo dievča) zakrúžkujú časti tela, ktoré potrebujú pri svojej záľube (deťom pomôžeme rôznymi príkladmi: futbal – nohy atď.). Tému *záľuby* nemusíme veľmi rozvádzať, pretože sa jej neskôr budeme v pracovnom zošite venovať podrobnejšie.

Strana 14 – 15

Smejko, Smejka a škriatok Špindúrik

Dvojstrana je venovaná téme starostlivosť o telo, osvojovanie hygienických návykov, starostlivosť o zovňajšok, šetrenie vody, prehlbovanie úcty k starším.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
pracovno-technická	Prejaviť svoju motorickú zručnosť pri voľnom kreslení.

Deťom porozprávame príbeh o škriatkovi, ktorého uniesla zlá čarodejnica. Mala starú chalúpku, v ktorej bol veľký neporiadok. Nemala rada čistotu. Sama sa nikdy neumývala a nezniesla nikoho, kto voňal čistotou. Škriatok jej musel slúžiť. Chcel od čarodejnice utiecť, no bolo to veľmi ťažké. Napokon sa mu to však podarilo. Ostatní škriatkovia sa tešili, že je opäť doma. Škriatok však prišiel špinavý, v roztrhanom oblečení. Každý mu prisľúbil svoju pomoc. Škriatok sa vyumýval, Smejka so Smejkou mu pomohli s praním bielizne, ostatní škriatkovia mu opravili odev.

O chvíľku bol opäť voňavý a čistý. Dostal však prezývku Špindúrik, aby každý vedel, že on je tým škriatkom, ktorý zvíťazil nad zlou čarodejnicou.

V úlohe deti pomenujú jednotlivé predmety na fotografiách a povedia, na aký účel slúžia. Vyberú tie, ktoré potrebuje škriatok pri jednotlivých úkonoch.

S deťmi vedíme rozhovor o význame dodržiavania hygienických zásad (môžeme použiť príklad zlej čarodejnice – ako asi vyzerala, či mala zdravé zuby...).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
pracovno-technická	Pomenovať základné hygienické návyky človeka.
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o význame šetrenia vodou.

S deťmi porovnáme oba obrázky. Upriamime ich pozornosť na obrázok, na ktorom je pustená voda. Diskutujeme s nimi o význame šetrenia vodou.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
pracovno-technická	Prezentovať svoje zručnosti potrebné pre praktický život.
vzdelávacia	Určiť počet predmetov v obore 1– 10.
esteticko-výchovná	Prezentovať svoj vzťah k estetickému úpravu zovňajška.

Pri riešení úlohy pokračujeme v motivácii o škriatkovi Špindúrikovi. Vyzveme deti, aby mu pomohli s opravou kabátika.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
pracovno-technická	Oboznámiť sa s postupom pri starostlivosti o bielizeň.
vzdelávacia	Zopakovať si číselný rad v obore 1 – 10.
esteticko-výchovná	Diskutovať o tom, čo je estetické a neestetické (pokrčená a špinavá bielizeň – vyžehlená a čistá bielizeň).

S deťmi si pozorne prezrieme jednotlivé činnosti na obrázku. Pokračujeme v motivácii o škriatkovi. Spolu s deťmi si vymenujeme poradie činností, ktoré treba urobiť, aby mal škriatok opäť čistú bielizeň. Napokon deti vyjadria číslami poradie obrázkov, resp. prác (pranie, vyvesenie bielizne, žehlenie, uloženie do skrinky).

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pochopiť pravidelnosť vzoru. Pokračovať v kreslení vzoru.
spoločenskovedná	Vyjadriť vlastnými slovami svoj vzťah k starým rodičom.

Pri riešení pokračujeme v predchádzajúcej motivácii. Hovoríme deťom o Špindúrikovom starom otcovi, ktorého išiel škriatok navštíviť. Kúpil mu dlhý šál, aby mu v zime nebolo chladno. Zo šálu však zmizli vzory. Vyzveme deti, aby vzor na šál dokreslili.

Strana 16 – 17

Smejko a Smejka chystajú oslavu

Dvojstrana sa venuje téme správne stolovanie a správanie pri stole.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Pomenovať zásady kultúrneho stolovania.

Deti motivujeme príbehom o oslave, ktorú usporadúvajú Smejko so Smejkou na počesť návratu Špindúrika. Deti vyberú obrázok správneho prestierania a zakrúžkujú ho.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si počítanie v obore 1 – 10.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázkov.

Deti motivujeme tým, že na oslave bude spolu so Smejkom a Smejkou 5 škriatkov. Úlohou detí je dokresliť alebo prečiarknuť predmety tak, aby bolo z každého 5. Skupiny predmetov napokon vyfarbia, každú inou farbou.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázkov.

Deti pomenujú jedlá na obrázkoch a vyberú k nim správnu časť príboru, ktorú vyfarbia. Pri obrázku pečeného kuraťa môžu niektoré z detí hovoriť, že kura jeme rukami. Keďže podľa spoločenského bontónu je to naozaj prípustné, uznáme aj toto riešenie ako správne. Pri jedení ryže však aj tak musí použiť vidličku aj nôž, takže konečné riešenie budú mať všetky deti rovnaké.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy správania pri stole. (4 A) Oceniť kultúrne správanie druhých ľudí. (4 B)
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázka. (4 B)

4 B

Deti motivujeme príbehom o zlej čarodejnici, ktorá obrázok prekreslila tak, aby sa na ňom niektorí škriatkovia správali neslušne. Vyzveme deti, aby ich našli a nakreslili vedľa nich smutného smajlíka. (Zopakujeme si s deťmi pravidlá slušného správania v jedálni.) Škriatkov, ktorí sa na obrázku správajú slušne, deti vyfarbia.

Ak máme dostatok času, môžeme s deťmi nakresliť obrázok škriatkov, ktorí sa pri stole správajú vhodne.

Strana 18 – 19

Smejko a Smejka v lese

Dvojstrana je venovaná téme ochrana prírody, rastlín a ich plodov a téme zdravotne postihnutí ľudia.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si poznatky o druhovej rozmanitosti rastlín.
prírodovedno-environmentálna	Všimnúť si rozdiely jednotlivých druhov rastlín na obrázkoch.

Deti motivujeme príbehom o tom, že Smejko so Smejkou chodia radi do lesa. Pýtame sa ich, či vedia, na ktorých stromoch sedia na obrázku. Deti nájdu príslušné obrázky stromov a utvoria dvojice spojením čiarou. Potom nájdu a zakrúžkujú obrázky stromov, ktoré rastú v lese.

2 A

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť počet predmetov v obore 1 – 10. (2 A)
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať, ktoré z nich možno vidieť v okolí školy. Pozorovať, ktoré z nich možno vidieť v okolí školy. (2 A) Spoznať plody vhodné na varenie liečivého čaju (šípky). (2 B)

2 B

Deti pomenujú plody na obrázku. Pri pomenovávaní budú potrebovať pomoc, pretože všetky z nich pravdepodobne nepoznajú. Potom jednotlivé druhy plodov spočítajú a počty napíšu k príslušným piktogramom. Napokon identifikujú šípky ako plody, z ktorých varíme liečivý čaj.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Diskutovať o živote zdravotne postihnutých ľudí (nevidiacich).

S deťmi si pozrieme obrázok. Povieme im príbeh o nevidiacom dievčatku, ktorému pomáha psík. Je vycvičený, vie dievčatko previesť bezpečne cez križovatku, pozná cestu do školy i domov. Teraz sa však zatúlal a nevie nájsť cestu, ktorou sa dostane k dievčatku. Vyzveme deti, aby mu našli a vyfarbili cestu bludiskom.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Uvedomovať si negatívne dôsledky nesprávneho hospodárenia s odpadom na životné prostredie.
prírodovedno-environmentálna	Určiť dôsledky necitlivého prístupu k životnému prostrediu.

Deti motivujeme príbehom o čarodejnici (z príbehu o Špindúrikovi), ktorá znečistila les. Vyzveme ich, aby prečiarkli všetko, čo do lesa nepatrí. Potom s nimi vedíme diskusiu. Môžeme si pomôcť *návrhmi na diskusiu* z dolnej časti strany pracovného zošita.

Strana 20 – 21

Smejko, Smejka a zima

Práca na celej dvojstrane sa týka obdobia zimy. S deťmi vedíme rozhovor o tom, ktoré ročné obdobia poznáme, opíšeme si základné rozdiely medzi nimi (počasie, sviatky, činnosť ľudí, športové aktivity, správanie živočíchov, zmeny rastlín a pod.), povieme si názov aktuálneho ročného obdobia.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas roka. (1 A, 1 B)
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať zmeny v prírode. (1 A, 1 B)
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime. (1 A, 1 B)

1 A

Deti na základe pozorovania aktuálneho počasia vyhľadajú a zakrúžkujú piktogram, ktorý ho vystihuje. Piktogram potom prekreslia do prázdneho rámečka.

1 B

Deti vyfarbia obrázkov aktuálneho ročného obdobia (zima – obrázok vianočného stromčeka).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas roka.
prírodovedno-environmentálna	Prejaviť vedomosti o vhodnom obliekaní pri sánkovaní.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime. Vyjadriť svoje tvorivé schopnosti pri vyfarbovaní obrázka.

V prvej časti úlohy deti pomenujú oblečenie znázornené na obrázku. Potom vyberú a vyfarbia to, ktoré by si mala Smejka obliecť na sánkovanie.

Pripomenieme si dôležitosť vhodného obliekania vzhľadom na počasie.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas roka.
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať zmeny v prírode.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime.

Úloha je rozložená „v pásiku“ na dvoch stranách. Je graficky upravená tak, aby deti nemali problém pochopiť, že prechádza cez dve strany. Deti pomenujú obrázky, vyberú a vyfarbia tie, ktoré sa týkajú zimného obdobia. Niektoré obrázky sa týkajú viacerých ročných období. Deti vyfarbia aj tie (pokiaľ sa samozrejme týkajú aj zimného obdobia). Je vhodné, aby deti svoj výber zdôvodnili.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Precvičovať postreh a pozornosť pri určovaní chýbajúcej časti obrázka. (4 A)
spoločenskovedná	Hovoriť o svojich zážitkoch so starými rodičmi. (4 A)
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázka. (4 B)

Deti motivujeme pomocou otázok uvedených v *návrhoch na diskusiu*. Deti pohľadajú chýbajúce časti a obrázok podľa nich dokreslia. Na záver ho vyfarbia. Vyzveme ich, aby k hotovému obrázku spoločne vymysleli krátky príbeh (pri vymýšľaní im pomáhame).

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vymenovať základné princípy ochrany pred ochorením, hovoriť o účelnom obliekaní.
prírodovedno-environmentálna	Na obrázku vedieť určiť deti, ktoré sú v zimnom období nevhodne oblečené.
esteticko-výchovná	Na obrázku pozorovať zmeny v prírode v zime.

Deti si prezrú obrázok a porozprávajú o ňom. Opýtame sa ich, aké počasie (ktoré ročné obdobie) je na obrázku zobrazené. Rozhovor usmerňujeme tak, aby deti hovorili o počasí v zimnom období a o potrebe účelne sa obliecť. Potom deti vyzveme, aby pohľadali na obrázku deti, ktoré nie sú vhodne oblečené (vzhľadom na dané počasie), a zakrúžkovali ich.

Strana 22 – 23**Smejko, Smejka a starostlivosť o zdravie**

Úlohy na dvojstrane sú zamerané na správnu životosprávu, starostlivosť o telo, diskusiu o predchádzaní chorobám, účelnom obliekaní.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Uviesť základné princípy ochrany pred ochorením.

Prácu detí motivujeme príbehom o tom, ako Smejko ochorel. Bol sa sánkovať a nedostatočne sa obliekol. Teraz má horúčku a leží v posteli. Smejka si uvedomila, že Smejko potrebuje pomôcť. Možno bude potrebovať lieky. Opýtame sa detí, koho by mal Smejko navštíviť. Vyzveme ich, aby skúsili nájsť na obrázku osobu, ktorá by mu pomohla.

Deti pomenúvajú jednotlivé povolania ľudí na obrázku a o každom povedia, čo je náplňou jeho práce. Keď nájdu obrázok lekára, nakreslia k nemu modré koliesko.

S deťmi vedíme rozhovor o tom, akým spôsobom môžeme predchádzať ochoreniam (vhodné oblečenie, zdravá životospráva atď.) a ako prebieha návšteva u lekára.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Čítať čísllice v obore 1 – 10. (2 A) Porovnávať počty pomocou znakov <, >, =. (2 B)
prírodovedno-environmentálna	Vymenovať základné princípy zdravého životného štýlu (vhodné potraviny). (2 A)

Pri riešení tejto úlohy pokračujeme v motivácii z úlohy číslo 1. Povieme deťom, aby vybrali potraviny, ktoré by mohli Smejkoovi pomôcť rýchlejšie sa uzdraviť, vychádzame z motivačného rozhovoru z úlohy 1. Deti pomenujú jednotlivé potraviny a o každej povedia, či je pre ne zdravá. Potom si každé dieťa vyberie obrázky dvoch potravín a zakrúžkuje ich. V rámečku sumy za obe potraviny sčíta (zistí, koľko by zaplatilo za nákup).

V úlohe c) dieťa doplní do rámečkov ceny za jednotlivé potraviny a porovná ich pomocou znakov <, >, =.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vymenovať základné princípy ochrany pred ochorením.
prírodovedno-environmentálna	Uviesť základné princípy zdravého životného štýlu.
telovýchovná, zdravotná a športová	Diskutovať o význame pravidelného pohybu pre naše zdravie.

Úlohu opäť motivujeme témou *zdravý životný štýl a účelné predchádzanie ochoreniu*. Deti nakreslia, čo robia pre to, aby neboli choré. Je dobré zdôrazniť všetky zásady (dostatok spánku, účelné obliekanie, vyhýbanie sa fajčeniu atď.).

Pozor! Pri určovaní zdravých jedál je dôležité brať ohľad na zdravotné indispozície detí. Ak je niektoré dieťa alergické na pomaranče, môže ich označiť ako škodlivé. Dôležité je, aby svoj výber deti zdôvodnili.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Podieľať sa na vymýšľaní deja rozprávky podľa obrázkov.

Prácu detí motivujeme rozprávaním o tom, že Smejka čítala Smejkoovi rozprávku, aby mu prešiel rýchlejšie čas počas choroby. Motiváciu môžeme rozviesť rôznymi spôsobmi. Môžeme sa s deťmi rozprávať o rodine: kto im číta rozprávky (ktoré), ktorú rozprávku majú najradšej, či si niektoré knihy požičiavajú aj z knižnice, či sa niektorá z rozprávok podobá na tú, ktorá je na obrázkoch, môžeme spomenúť prednosti ústne reprodukovanej rozprávky pred rozprávkou počúvanou na CD atď.

Deti potom spoločne vymyslia dej rozprávky. Riadia sa obrázkami. Dej rozprávky by sa mal začínať tým, že medvedíkova mama podáva malému medvediaťu čiapku a šál, pretože sa ide sánkovať. On ich však odmietne. Sánkuje sa nevhodne oblečený a ochorie.

Deti premyslia príbeh, môžu dokresliť lekára, ktorý malé medvedia ošetrí, a na ďalšiu plôšku zdravého medvedíka sánkujúceho sa so šalom a čiapkou.

Dej rozprávky však ponecháme na deti. O účelnom obliekaní sme sa rozprávali aj pri predchádzajúcich úlohách, teraz je dôležité, aby si deti utvárali vzťah k rozprávkam a rozvíjali fantáziu a predstavivosť.

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Rozlíšiť zdravé a nezdravé nápoje.
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o škodlivosti fajčenia, užívania alkoholu a drog.
telovýchovná, zdravotná a športová	Definovať, prečo fajčenie, alkohol a drogy škodia.

S deťmi si pozrieme obrázky a každý z nich pomenujeme. Pri pomenúvaní deťom pomáhame, pretože niektoré obrázky sú pre ne ťažšie identifikovateľné.

Obrázky (zhora nadol, zľava doprava): cigarety, čaj s citrónom, drogy, pivo, káva, džús, mlieko, pitná voda.

Potom sa deti o každom vyjadria, či je na nich zobrazené niečo, čo by im mohlo poškodiť zdravie. Takéto obrázky prečiarknu. Prečiarknutie je najlepšie robiť výraznou farbou, aby si deti zapamätali, že zobrazené veci sú pre ne naozaj škodlivé.

Strana 24 – 25

Smejko, Smejka a zimné športy

Dvojstrana je venovaná téme zimné športy.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Pomenovať rôzne druhy športov.

Prácu motivujeme rozprávaním o Smejkovi, ktorý sa rozhodol, že sa bude o svoje zdravie starať. Začali sa so Smejkou venovať zimným športom. Úlohou detí je zistiť, ktorému športu sa venuje Smejka a ktorému Smejko. Najprv spoločne pomenujeme športy zobrazené na fotografiách. O každom z nich povieme základné informácie (pomáhame deťom), čo potrebujú, aby mohli vykonávať daný šport, či sa môže daný šport vykonávať len v zime atď.

Potom si prezrú obrázky Smejka a Smejky. Zistia, ktoré predmety majú a ku ktorému športu ich potrebujú. Zistia, že Smejka sa ide venovať krasokorčuľovaniu a Smejko sa chystá hrať hokej. Spoja ich s fotografiami príslušného športu.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Určiť nevhodné správanie na športovom podujatí. Rozprávať o svojich emóciách. (2 A)
vzdelávacia	Porovnávať počty pomocou znakov <, >, =. (2 B)

Úlohu motivujeme rozprávaním o hokejovom zápase. Opýtame sa detí, či sa na podobnom športovom podujatí už zúčastnili. Pozrieme si spoločne obrázok a povieme, že Smejkovi so Smejkou sa nepáčilo správanie jedného diváka. Deti vyzveme, aby ho identifikovali a nakreslili k nemu piktogram smutného smajlíka.

Deti zdôvodnia svoj výber. Potom im kladieme otázky zo spodnej časti strany. Napokon deti zapíšu a porovnajú počty hráčov na obrázku.

Úloha sa dá rozviesť rôznymi spôsobmi. Môžu hovoriť o svojich pocitoch z podobného podujatia, z nevhodného správania niektorého z divákov, o tom, ktorému tímu fandia, o rôznych informáciách týkajúcich sa hokeja (počet hráčov, polčasy...).

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si poznatky o tom, že voda môže mať rôzne skupenstvá/ podoby.
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o základných princípoch zdravého životného štýlu (dostatok pohybu – lyžovanie, sánkovanie).
esteticko-výchovná	Pozorovať zmeny v prírode počas roka.

S deťmi si pozrieme obe fotografie. Pomenujú, čo sa na nich nachádza. Potom vyfarbia rámy fotografií podľa zadania.

S deťmi sa rozprávame o fotografiách tak, aby si zopakovali informácie o zmenách v prírode počas roka, ale najmä o zmenách skupenstva vody (sneh, ľad).

Deti upozorníme na nebezpečenstvo pri korčuľovaní na jazere a odporučíme im, aby sa radšej korčuľovali na zimnom štadióne alebo umelom klzisku.

Správne riešenie: obrázok vľavo – červený rám, obrázok vpravo – modrý rám

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Vyjadriť svoje výtvarné schopnosti pri kreslení obrázka.
telovýchovná, zdravotná a športová	Pomenovať rôzne druhy zimných športov.

S deťmi vedíme rozhovor o rôznych druhoch zimných športov. Vyzveme ich, aby výtvarne vyjadrili, ktorý zimný šport sa im najviac páči (sledujú ho v televízii, prípadne sa mu venuje niekto z blízkych) alebo ktorému sa aktívne venujú.

Strana 26 – 27**Smejko a Smejka na Vianoce**

Dvojstrana je venovaná vianočným tradíciám a zvykom na Slovensku.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Dokresľovať útvary do štvorcovej siete.
spoločenskovedná	Hovoriť o vianočných zvykoch na Slovensku.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri dotváraní obrázka.

Práca na celej dvojstrane je motivovaná témou *vianočné zvyky na Slovensku*. V prvej úlohe deti dokreslia stromček v štvorcovej sieti (môžu ho aj narysovať pravítkom). Na stromček potom dokreslia ozdoby. S deťmi vedíme rozhovor o tom, aké sú výhody (vôňa, možnosť ďalšieho využitia stromčeka – kompost, kúrenie a pod., možnosť zakúpiť si stromček v kvetináči) a nevýhody (opadávanie ihličia, nutnosť vysadiť ďalšie stromčeky, umelý stromček vydrží dlhšie, máme ho viac rokov a pod.) živého vianočného stromčeka.

Pozor! Pri vianočnej tematike musíme citlivo reagovať na deti, ktoré z náboženských dôvodov nemávajú doma stromček.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Trénovať pozornosť a postreh.

S deťmi vedíme rozhovor o vianočnom pohostení (v ktorých domácnostiach sú verní tradícii vyprášaného kapra, kto uprednostňuje filé, prípadne ktoré špeciálne jedlá konzumujú). Môžeme sa rozprávať aj o rôznych vianočných zvykoch (prekrajovanie jablčok, odkladanie rybej šupinky do peňaženky atď.).

Ak chceme, môžeme sa s deťmi zahrať. Pripravíme im šablónu kapra. Deti si pomocou nej prekreslia na výkres obrisy. Ryby vymalujú podľa svojej fantázie temperovými alebo vodovými farbami a nechajú vyschnúť. Hotové ryby vystrihnú a na každú dajú kancelársku spinku. Z prútikov, ktoré si prinesieme z vychádzky, vyrobíme udicu (uviažeme na ňu špagát a na jeho koniec pripevníme magnetku). Vyfarbené ryby položíme na ľubovoľnú plochu (môžeme ju ohradiť švihadlom), ktorá bude predstavovať rybník. Deti sa pokúšajú loviť ryby tak, že triafajú magnetkou na udici spinku na rybe a vytiahnu ju „z vody“. Môžu aj súťažiť, ktoré z nich chytí za určený časový limit najviac rýb.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pomenovať jednotlivé potraviny na obrázkoch.
spoločenskovedná	Hovoriť o vianočných zvykoch na Slovensku.
pracovno-technická	Určiť potraviny vhodné na pečenie medovníkov.

Pokračujeme v motivácii o Vianociach. Rozprávame sa s deťmi o rôznych druhoch vianočného pečiva, ktoré doma pripravujú spolu s rodičmi. Opýtame sa ich, či pečú aj medovníčky. Deti pomenúvajú potraviny v medovníku a krúžkujú tie, ktoré pri výrobe medovníkov potrebujú. S touto úlohou zrejme budú potrebovať pomôcť.

V prípade, že dieťa pozná recept na medovníky (každý recept je iný), zakrúžkuje obrázky potravín podľa neho.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Hovoriť o vianočných zvykoch na Slovensku. Vyjadriť svoju empatiu.

Pokračujeme v motivácii na Vianoce. Rozprávame sa o tom, ktoré darčeky sú určené pre jednotlivé osoby. Deti priradujú darčeky spájaním. Úloha je divergentná, to znamená, že možných správnych riešení je viac. Je dôležité, aby deti svoje riešenie zdôvodnili.

Pri vedení rozhovoru dbáme na to, aby sa deti pokúsili byť empatické (ktorému darčeku by sa asi jednotliví ľudia potešili). Na obrázku je chlapec na invalidnom vozíku. Môžeme sa rozprávať o tom, čo by ho ešte mohlo potešiť i o tom, čo by si asi prial, keby mu mohla rozprávková víla splniť jedno želanie (zdravie).

Deti vedíme k tomu, aby si uvedomovali, že nie je dôležitý len darček, ale aj to, že si dokážeme spomenúť na blízkeho človeka a urobiť mu radosť. Na druhej strane vyzdvihneme dôležitosť dávania a prijímania darov, no pozornosť upriamime na to, že nie je podstatné, či je darček drahý, ale dôležité je samotné darovanie.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Pomenovať význam triedenia odpadu.

S deťmi sa rozprávame o tom, že po rozbalení darčiekov máme veľa odpadu (papiere, plastové obaly) a o tom, aké dôležité je odpad triediť.

Potom deti vyzveme, aby vyfarbili kontajnery podľa zadania. Rozhovor môžeme rozviesť pomocou otázok uvedených v spodnej časti strany.

6

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Vysvetliť vlastnými slovami, čo je domov, rodina, pomenovať vzťahy v rodine.

Pokračujeme v motivácii na tému *Vianoce*. Hovoríme o tom, že veľakrát sú oveľa cennejšie chvíle s blízkymi ako darčeky. Deti si pozrú obrázky a pokúsia sa vyjadriť, či sú na nich zobrazené chvíle, na ktoré radi spomíname, či sú také, že by mohli potešiť rovnako alebo viac ako darčeky. Deti vedieme k tomu, aby rozprávali o svojich zážitkoch z rodiny (na ktoré chvíle s rodičmi, starými rodičmi rady spomínajú...). Môžeme im vysvetliť, že mnohí starší ľudia nemajú rodinu, cítia sa opustení a že by ich potešilo, keby ich niekto navštívil a strávil s nimi pekné chvíle. Vyzveme deti, aby sa vyjadrili, čo si predstavujú pod pojmom rodina.

Strana 28 – 29

Smejko, Smejka a voľný čas

Dvojstrana je venovaná téme voľný čas a rôzne spôsoby jeho využitia.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Na obrázku pozorovať zmeny v prírode v zime.
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o potrebe ochrany prírody (prikrmovanie živočíchov v zimnom období).
vzdelávacia	Vyriešiť príklady na sčítanie a odčítanie v obore 1 – 10.

Prácu detí motivujeme rozprávaním o tom, že každý človek využíva voľný čas rôznym spôsobom. Vyzveme ich, aby vypočítali príklady, vyfarbili obrázok podľa výsledkov pri ceruzkách, aby sa dozvedeli, akým spôsobom ešte trávia voľný čas Smejko so Smejkou (podľa predchádzajúcej úlohy ho trávia aj krasokorčuľovaním a hraním hokeja). Deťom sa po vyfarbení zobrazí Smejko so Smejkou v lese pri prikrmovaní živočíchov (srnky). S deťmi sa rozprávame o dôležitosti prikrmovania živočíchov v zime.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Vyjadriť svoj vzťah k umeniu.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, ako sa Smejko so Smejkou rozhodli navštíviť výstavu obrazov. Oboznámime ich s termínom *galéria*. Zisťujeme, ktoré deti už galériu navštívili. Potom si prezrieme jednotlivé obrazy a pomenujeme, čo znázorňujú. Deti vyfarbia rámy tých obrazov, ktoré sa im páčia (každý podľa svojho výberu), voľba farieb závisí od ich rozhodnutia. Ak ich niektorý obraz zaujal viac ako ostatné, označia ho piktogramom hviezdičky.

S deťmi si môžeme vytvoriť rôzne obrazy (zarámované výkresy), urobiť z nich výstavku a zahrať sa na galériu. Na návštevu galérie môžu pozvať deti z iných oddelení alebo rodičov.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Hovoriť o svojich záujmoch.
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o potrebe striedania práce s odpočinkom.

Prácu detí motivujeme rozhovorom o záujmoch ich rodinných príslušníkov. Vysvetlíme im, že je dôležité, aby si každý človek oddýchol.

Potom si prezrú obrázky jednotlivých postáv. Pri každej sú 4 políčka so symbolmi záľub. Deti vyfarbia políčka podľa toho, či by sa danej záľube mohli jednotlivé postavy venovať (pri hodnotení vychádzajú zo svojich skúseností – záujmy blízkych aj podľa svojho uváženia).

Niektoré postavy majú indície na určenie záujmu (štetce v rukách mamičky, kľúč a olej v rukách otca), ale dieťa sa môže napriek tomu rozhodnúť, že daný symbol nevyfarbí (*mamička nesie štetce dcére a pod.*).

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vytváraní obrázka.
environmentálna	Diskutovať o potrebe striedania práce s odpočinkom.
spoločenskovedná	Výtvarne vyjadriť svoje zážitky z rodiny (spôsoby trávenia voľného času s rodinou).

Deti vyzveme, aby nakreslili, ako trávia voľný čas s rodinou.

Strana 30 – 31**Smejko, Smejka a les v zime**

Práca na dvojstrane je venovaná téme ochrana prírody a živočíchov a ich prikrmovanie počas zimného obdobia.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Oboznámiť sa so stopami niektorých živočíchov.
vzdelávacia	Doplniť si vedomosti o živočíchoch o informácie týkajúce sa stôp, ktoré zanechávajú v snehu.

Deti motivujeme príbehom o tom, ako Smejka so Smejkom našli počas svojich potuliek prírodou stopy v snehu. Potom si prezrú fotografie živočíchov a obrázky stôp, ktoré zanechávajú. Na základe porovnávania deti priradujú stopy jednotlivým živočíchom na fotografiách (pomocou čísel, ktoré sa pri stopách nachádzajú).

Správne riešenie: 1 – jeleň lesný, 2 – zajac poľný, 3 – líška hrdzavá, 4 – veverka stromová, 5 – sojka modrá, 6 – diviak lesný

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Usporiadať čísla v obore 1 – 10.
spoločenskovedná	Vyjadriť svoj vzťah k rodine.

Deti spájajú lesné plody podľa poradia čísel. Vytvoria z nich náhrdelník pre mamičku. Vyjadria sa, ktorému blízke mu človeku by ešte náhrdelník chceli darovať (starej mame atď.). Deti nemusia plody pomenovať, ale je vhodné, aby sa s ich názvami oboznámili.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si sčítanie a odčítanie v obore 1 – 10.
prírodovedno-environmentálna	Uvedomovať si dôležitosť prikrmovania živočíchov v zime (ochrana prírody).

S deťmi pokračujeme v motivácii o tom, ako Smejko so Smejkou vo voľnom čase prikrmujú živočíchov v lese. Úlohou detí je vypočítať príklady a podľa výsledkov priradiť krmivo k jednotlivým živočíchom tak, že ho dokreslia. Je vhodné, aby sme si spoločne s deťmi najprv jednotlivé druhy krmiva pomenovali.

Strana 32 – 33

Smejko a Smejka sa radi smejú

Úlohy na dvojstrane sú zamerané na emócie ľudí.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Vyjadriť svoj postoj k necitlivému správaniu v prírode.
vzdelávacia	Diskutovať o význame ochrany prírody.
spoločenskovedná	Rozlíšiť jednotlivé druhy emócií.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, ako Smejka spomínala, čo všetko zažila. Niektoré spomienky boli smutné, iné veselé. Úlohou detí je rozlíšiť Smejkine emócie na obrázkoch pomocou farebných kvetiniek. Deťom pomôžu situácie, v ktorých sa Smejka ocitla. Deti o každom obrázku rozprávajú, opisujú situáciu, ktorá je na ňom znázornená.

Riešenie na obrázkoch (zľava doprava, zhora nadol):

1. Smejka je vystrašená, pretože videla chlapca, ktorý sa hral so zápalkami (vysvetlíme deťom, že zápalky sú nebezpečné, oboznámime ich s možnými rizikami vzniku požiaru...).
2. Smejka je vystrašená, zľakla sa, že chlapca prejde auto (s deťmi si pripomenieme základné zásady dodržiavania pravidiel cestnej premávky).
3. Smejka je veselá, teší sa z divadelného predstavenia (opýtame sa detí, či chodia na divadelné predstavenia, ktoré z nich videli...).
4. Smejka je veselá, smeje sa na Smejkových grimasách.
5. Smejka je nahnevaná, pretože chlapec sa v prírode správa nevhodne (pripomenieme si s deťmi zásady vhodného správania pri pobyte v prírode).
6. Smejka je opäť nahnevaná, pretože chlapci sa nevhodne správajú (lámu konáre stromu).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Výtvarne vyjadriť pozitívny zážitok (emócie).

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri kreslení obrázka.

Pri riešení úlohy pokračujeme v motivácii o Smejkiných spomienkach. Opýtame sa detí, na ktoré spomienky rady spomínajú, ktoré z nich ich rozveselili či potešili. Vyzveme ich, aby niektorú z týchto spomienok nakreslili.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Rozdeliť predmety na tri časti s rovnakým množstvom.
spoločenskovedná	Diskutovať o príčinách konfliktu a navrhnúť možné riešenie.

Deti motivujeme príbehom o tom, ako Smejko uvidel škriatkov, ktorí sa hádali o veci (jabĺčka, šípky atď.). Vyzveme deti, aby sa vyjadrili, ako by mali škriatkovia svoj spor vyriešiť (deti navrhujú rôzne riešenia, sústredíme sa však najmä na to, aby „škriatkovia“ vyriešili svoj spor pokojnou cestou, bez hádok a bitiek). Napokon deti veci škriatkom rozdelia pomocou spájania čiarami.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Rozlíšiť jednotlivé druhy emócií.

Deti pomenujú jednotlivé rozprávkové postavy (môžu uviesť aj názvy rozprávok, v ktorých vystupovali). Potom sa snažia určiť, akú náladu podľa nich majú. Napokon nakreslia smajlíka k postavám, ktoré by mohli princeznú rozveseliť.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Vyjadriť svoj vzťah k ostatným deťom v oddelení.
vzdelávacia	Písať písmeno/písmená slovenskej abecedy.

Úlohou detí je napísať začiatkové písmeno (alebo celé meno) mena toho, kto ich dokáže najviac rozveseliť.

Strana 34 – 35

Smejko, Smejka a jar

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas roka. (1 A, 1 B)
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať zmeny v prírode. (1 A, 1 B)
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime. (1 A, 1 B)

1 A

Deti na základe pozorovania aktuálneho počasia vyhľadajú a zakrúžkujú piktogram, ktorý ho vystihuje. Piktogram potom prekreslia do prázdneho rámečka.

1 B

Deti vyfarbia obrázok aktuálneho ročného obdobia (jar – obrázok kraslice).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Prejaviť svoj vzťah k mame a starej mame.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázka.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas roka.
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať zmeny v prírode.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime.

Úloha je rozložená „v pásiku“ na dvoch stranách. Je graficky upravená tak, aby deti nemali problém pochopiť, že prechádza cez dve strany. Deti pomenujú obrázky, vyberú a vyfarbia tie, ktoré sa týkajú jarneho obdobia. Niektoré obrázky sa týkajú viacerých ročných období. Deti vyfarbia aj tie (pokiaľ sa samozrejme týkajú aj jarneho obdobia). Je vhodné, aby deti svoj výber zdôvodnili.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Rozvíjať svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázka.
vzdelávacia	Určiť počet predmetov v obore 1 – 10.
prírodovedno-environmentálna	Poznávať a pozorovať jarne kvety v blízkom okolí školy.

Prácu detí motivujeme príbehom o škriatkoch, ktorým vyrástli pred domčekmi narcisy. Každému vyrástol iný počet. Úlohou detí je napísať ku každej fotografii počet kvetov (5, 3, 1, 2, 6), vyfarbovať niektoré kabátiky škriatkov podľa zadania a zvyšné podľa vlastnej fantázie. S deťmi vedíme rozhovor o rôznych druhoch kvetov, ktoré kvitnú na jar.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Dokresliť vzor podľa danej postupnosti.
esteticko-výchovná	Dokresliť a vyfarbiť obrázok.

Úlohou detí je dokresliť a vyfarbiť jarový vzor. Diskutujeme s nimi, kde by sa mohol vzor použiť (jarový obrus, šaty, vzor na šálke a pod.).

Strana 36 – 37

Smejko a Smejka majú radi knihy

Dvojstrana je venovaná téme čítanie kníh, rôznorodosť kníh, návšteva knižnice a pod.

1 A

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Riešiť príklady na sčítanie a odčítanie v obore 1 – 10. (1 A)
esteticko-výchovná	Dofarbiť obrázok podľa vlastnej predstavy. (1 B)
spoločenskovedná	Výtvarne vyjadriť pojem <i>Slovensko</i> . (1 B)

1 B

Deťom rozprávame o tom, že Smejka so Smejkou veľmi radi čítajú knihy. Práve si čítajú knihu o Slovensku. Opýtame sa detí, aký obrázok (ilustráciu) by umiestnili na knihu o Slovensku (čo ho vystihuje, čo sa im na Slovensku páči a pod.). Diskusiu rozvineme pomocou otázok umiestnených v spodnej časti strany. Napokon vyzveme deti, aby vypočítali príklady a vyfarbili obrázok podľa pokynov.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Roztriediť rastliny a živočíchy podľa špecifických znakov.
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať faunu a flóru na fotografiách.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, že Smejko so Smejkou sa prihlásili do knižnice. Teraz tam chodia veľmi často a pravidelne čítajú. Vyzveme deti, aby si na obrázku pozreli, o čom číta Smejko a Smejka. Potom si pozrú fotografie. Označia ich písmenom K alebo Z podľa toho, do ktorej knihy patria (**K** = Smejkina kniha o kvetoch, **Z** = Smejka kniha o zvieratách).

S deťmi sa môžeme zahrať. Rozdelíme ich do dvoch skupín. Budú písať názvy kvetov a názvy zvierat. Skupina s najväčším počtom správnych názvov vyhráva.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Rozprávať o významných budovách v obci.
esteticko-výchovná	Dokresliť obrázok podľa zadania.

Najprv si s deťmi pozrieme obrázok. Pomenujeme budovy a vysvetlíme si účel, na ktorý slúžia. Potom deti vyzveme, aby príslušnou farbou nakreslili cestičky podľa zadania. Napokon každé dieťa nakreslí na prázdnu plochu miesto, ktoré sa mu zdá zaujímavé a ktoré by podľa neho mali Smejka so Smejkou navštíviť. Na záver k miestu vyznačí cestičku pre Smejka a Smejku.

Strana 38 – 39

Smejko, Smejka a vodný škriatok

Práca na dvojstrane je venovaná téme voda, jej rôzne podoby v prírode, potreba šetrenia vodou a rôzne skupenstvá vody.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Diskutovať o potrebe vody pre život rastlín a zvierat.
prírodovedno-environmentálna	Zdôvodniť potrebu pitia tekutín.
pracovno-technická	Vyjadriť svoj vzťah k manuálnej práci.

Prácu motivujeme rozprávaním o kamarátovi Smejka a Smejky – vodnom škriatkovi. Pozrieme si jeho podobizeň na strane vľavo hore. Potom deti dokreslia k jednotlivým obrázkom vodu (z krhličky tak, aby poliala kvety, do akvária tak, aby bola ryбка vo vode, z čajníka tak, aby sa liala do šálky, požiarikovi z hadice k plameňu). Deťom zdôrazníme význam vody. Vyzveme ich, aby vymenovali ďalšie činnosti, ku ktorým ju potrebujeme.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	prírodovedno-environmentálna
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o význame šetrenia vodou.
pracovno-technická	Pomenovať základné hygienické návyky človeka.

Pokračujeme v motivácii o vodnom škriatkovi. Povieme deťom, že sa stará aj o to, aby všetky deti chodili čisté.

Deti pomenujú činnosti na obrázku. Piktogramom kvapky označia tie, ku ktorým potrebujeme vodu (umývanie zubov, umývanie rúk). Napokon deti menujú ďalšie činnosti (týkajúce sa hygienických návykov), ku ktorým potrebujú vodu.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmene skupenstva vody.
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o vhodnom obliekaní pri športe.
telovýchovná, zdravotná a športová	Definovať význam pravidelného pohybu a cvičenia.

Deťom dáme otázku (hádanku): *Ako je možné, že Smejka dokáže držať v rukách vodu a Smejko sa to nepodarilo?* (Odpoveď: *Smejka držala v rukách sneh alebo ľad a Smejko sa pokúšal držať v rukách tečúcu vodu.*) S deťmi sa rozprávame o rôznych podobách vody. Potom si deti prezrú fotografie a označia piktogramom usmiateho smajlíka tie fotografie športov, ku ktorým potrebujeme vodu v niektorej z jej podôb.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si zásady správneho hospodárenia s vodou.
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o možnostiach šetrenia vodou.

Deti motivujeme pokračovaním príbehu o vodnom škriatkovi. Ten poradil ľuďom, aby dažďovú vodu zachytávali do suda. Môžu ju potom využiť na rôzne účely. Úlohou detí bude pomenovať činnosti na obrázku a vybrať a zakrúžkovať tie, pri ktorých môžeme využiť dažďovú vodu (polievanie rajčín, umývanie bicykla, pranie bielizne. Umývanie rúk je diskutabilné. Dievča si môže umyť ruky, ale nesmie ísť potom jesť.). Vyzveme deti, aby zdôvodnili, prečo máme využívať dažďovú vodu (vysvetlíme im význam šetrenia vody).

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Prejaviť základy estetického cítenia.

V tejto úlohe sa prelína aj vzdelávacia oblasť: vedieť vymenovať rôzne vodné zdroje (potok, jazero, prameň, rieka, rybník, priehrada, pleso, more).

Deti motivujeme rozprávaním o škriatkovom vodnom svete. Úloha slúži na to, aby sa deti oboznámili s rôznymi vodnými zdrojmi a ich krásou. Pomôžeme deťom s určovaním jednotlivých vodných zdrojov (termíny ešte nemusia ovládať). Potom si vyberú fotografiu, ktorá sa im páči najviac, a označia ju piktogramom usmiateho smajlíka.

6

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Uviesť príklady zdravotne postihnutých ľudí vo svojom okolí.
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o význame ochrany prírodných vodných zdrojov a ich možnom využití v liečbe chorôb.

Pokračujeme v motivácii o vodnom škriatkovi, ktorý prezradil Smejkevi a Smejke, že existuje aj liečivá voda. Smejka si hneď spomenula na kamaráta, ktorý má problémy pri chôdzi, a kamarátku na vozíku. Hneď im ukázala liečivý prameň.

S deťmi sa rozprávame o rôznych formách liečivej vody – termálne kúpaliská, minerálna voda atď.

Na záver deti vyzveme, aby vymysleli vodnému škriatkovi meno (na základe nových informácií o vode, vodných zdrojoch atď.).

Strana 40 – 41

Smejko, Smejka a živočích

Práca na dvojstrane je venovaná téme živočích, ich rozdielne vonkajšie znaky, rozdielne prostredie, v ktorom žijú.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť názov živočícha na základe vonkajších znakov (povrchu tela).
prírodovedno-environmentálna	Uvedomovať si rozdiely vonkajších znakov živočíchov.

Deti motivujeme príbehom o tom, ako si Smejka odfotografovala niektorých živočíchov zblízka i z diaľky. Teraz však nevie, ktoré dvojice fotografií k sebe patria.

Deti pomenujú živočích na fotografiách. Opíšu ich vonkajšie znaky (čo pokrýva ich telo) a spoja ich fotografie s fotografiami povrchu ich tela.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Riešiť jednoduchú kombinatorickú úlohu.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázka.

Prácu motivujeme rozprávaním o Smejkovi, ktorý bol na návšteve rýb. Pozrieme si ho na obrázku a zdôvodníme, prečo má plutvy a okuliare. Potom deti riešia úlohu. Vyfarbujú ryby tromi farbami tak, aby bola každá ryba vyfarbená inak. Úloha je kombinatorická.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť druh prostredia živočíchov.
prírodovedno-environmentálna	Zopakovať si vedomosti o živočíchoch a odlišných prostrediach, v ktorých žijú.

Prácu detí motivujeme príbehom o tom, ako išli Smejko so Smejkou na návštevu k rôznym živočíchom. Zisťujeme, kde sa väčšinou zdržujú, v akom prostredí žijú.

Najprv deti pomenujú fotografie živočíchov. Potom o každom povedia, v akom prostredí žije (pod zemou, vo vode, vo vzduchu, na súši). Podľa týchto informácií nakreslia symboly pri živočíchoch na príslušné miesto (napríklad symbol červený kruh pri krtovi zakreslia na bielu plošku pod zemou).

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Usporiadať čísla v obore od 1 – 20. (4 A)
spoločenskovedná	Prejaviť základy empatického cítenia a slušného správania voči starším ľuďom. (4 B)

Deťom rozprávame príbeh o tom, ako Smejko a Smejka boli v parku. Vedeťme s nimi rozhovor o tom, *kto si chodievala do parku oddýchnuť, čo sa v parku nachádza, či sa park nachádza aj v našej obci* a pod. Potom deti zisťujú, ktorého živočícha uvideli Smejko so Smejkou v parku (veveričku). Zistia to tak, že pospájajú body podľa poradia čísel.

Napokon im povieme, že do parku prišla i starká, ktorá je unavená a rada by si oddýchla. Vyzveme deti, aby dokreslili lavičku, na ktorú si bude môcť starká sadnúť.

Strana 42 – 43

Smejko, Smejka a úžitok zo živočíchov

Úlohy na dvojstrane sa zaoberajú živočíchmi žijúcimi v blízkosti ľudských obydľí a úžitkom, ktorý z nich ľudia majú.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať na fotografiách živočíchov a určiť, ktoré z nich žijú v blízkosti človeka.
vzdelávacia	Pomenovať živočíchov na fotografiách.

Deti si pozrú fotografie živočíchov a určia, ktoré z nich žijú v blízkosti ľudských obydľí. Zakrúžkujú ich červenou ceruzkou. Fotografie živočíchov, ktoré žijú vo voľnej prírode, zakrúžkujú modrou ceruzkou.

S deťmi sa rozprávame o tom, či niekto z ich blízkych chová živočíchov pre úžitok (ktoré a aký z nich majú úžitok), ktoré z nich už videli a kde, aký úžitok máme zo živočíchov na fotografiách atď.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Pomenovať živočíchov žijúce v blízkosti človeka.
vzdelávacia	Určiť živočíchov, z ktorých máme úžitok (mlieko).

Deti opäť pomenujú fotografie živočíchov. Povedia, pre aký úžitok ich ľudia chovajú. Vyberú z nich tie, ktoré chováme aj pre mlieko. Spoja ich fotografie s nádobou na mlieko (ovca, krava, koza).

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Riešiť jednoduché slovné úlohy v obore 1 – 20.

Úlohou detí je vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu. Deti si môžu pomôcť kreslením vajčiek.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Riešiť príklady na sčítanie a odčítanie v obore 1 – 20.
spoločenskovedná	Prejaviť svoj vzťah k národnej a štátnej príslušnosti.

Deti pomenujú živočíchov na fotografiách. Potom vyriešia príklady a porovnajú výsledky. Porovnaním určia najväčší výsledok a živočícha, vďaka ktorému máme bryndzu.

S deťmi sa rozprávame o spôsobe a podmienkach chovu oviec, o využití bryndze, o ďalších druhoch výrobkov z ovčieho mlieka.

Deťom bude vhodné vysvetliť slovné spojenie *typické slovenské jedlo*.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázka.

Prácu motivujeme rozprávaním o tom, ako Smejko a Smejka navštívili salaš. Bača im uvaril bryndzové halušky. Smejke a Smejkevi veľmi chutili a za odmenu chcú ozdobiť bačovi nádobu na bryndzu. Vyzveme deti, aby so zdobením Smejke a Smejkevi pomohli.

Strana 44 – 45

Smejko so Smejkou obdivujú mláďatká

Dvojstrana je venovaná téme mláďatá živočíchov, ich podobnosť na rodičov.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Uhádnuť hádanku na základe vedomostí o vonkajších znakoch živočíchov.
spoločenskovedná	Diskutovať o živote zdravotne postihnutých ľudí.
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať vonkajšie znaky živočíchov.

Prácu detí motivujeme rozprávaním o tom, ako Smejka navštívila dievčatko na vozíku (môžeme ho aj pomenovať). Smejka sa s dievčatom hrala rôzne hry (vyzve deti, aby menovali hry, ktoré sa mohli zahrať – musia brať ohľad na jeho postihnutie). Napokon si dávali hádanky. Dievčatko povedalo Smejkke, že myslí na živočícha, ktorý má... (informácie v bublinke). Úlohou detí je podľa vonkajších znakov živočícha zistiť, že ide o psa, a zakrúžkovať ho na obrázku. Napokon mu môžu vymyslieť meno.

Deti môžu hovoriť ďalšie hádanky a dávať ich ostatným deťom.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Priradiť mláďatá živočíchov k ich rodičom. (2 A) Pomenovať mláďatá živočíchov. (2 B)
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať fotografie mláďat živočíchov. (2 A)
esteticko-výchovná	Rozvíjať svoje schopnosti v literárnej oblasti (pozorovať rým). (2 B)

Motivácia: Smejka išla s dievčatom (z predchádzajúcej úlohy) pozrieť mláďatká živočíchov. Keď jej dievčatko hovorilo ich názvy, zistili, že niektoré znejú podobne.

Vyzve deti, aby pomenovali živočíchov na fotografiách, dopísali ich názvy, vyhľadali a označili tie, ktoré podobne znejú (rýmujú sa – termín rým však ešte nepoužívame).

Správne riešenie: zrieďba, mačiatka – šteniatka, kozliatko – teliatko – kuriatko.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť na obrázku dvojicu <i>mláďa – rodič</i> .
prírodovedno-environmentálna	Na základe pozorovania obrázka hovoriť o svojich zážitkoch z pozorovania živočíchov v okolí školy.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, že Smejka nakreslila dvor, na ktorom spolu s dievčatom na vozíku pozorovala mláďatká. Niektoré mláďatká sa s ňou chceli hrať na skrývačku, preto ich treba na obrázku pohľadať a spojiť s mamičkou, aby sa nestratili.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu v obore 1 – 20.

Deti riešia jednoduchú slovnú úlohu.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Diskutovať o význame pravidelného pohybu (vychádzka).
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať faunu a flóru v okolí školy.
esteticko-výchovná	Výtvarne vyjadriť svoje pocity z vychádzky.

S deťmi sa rozprávame o zážitkoch z vychádzky (najlepšie z takej, na ktorej sme s deťmi videli niektorého zo živočíchov). Potom zážitky výtvarne vyjadria.

Strana 46 – 47**Smejko a Smejka sa chystajú na Veľkú noc**

Dvojstrana je prepojená témou veľkonočné sviatky.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri dokresľovaní obrázka.

S deťmi sa rozprávame o veľkonočných sviatkoch, o spôsobe, akým trávia tento sviatok v rodine.

Pozor! Musíme byť zvlášť empatickí k deťom, ktoré z náboženských alebo iných dôvodov tento sviatok neoslavujú.

Deti sa pokúsia pomenovať rastliny, ktoré sú v jednotlivých vázach. S pomenovaním im pomôžeme. Potom vyberú fotografiu rastliny, ktorou zdobíme veľkonočný stôl (bahniatka). Niektoré deti môžu povedať, že u nich doma zdobia doma stôl zlatým dažďom. V tomto prípade dieťa neoznačí žiadnu rastlinu. Napokon deti dokreslia chýbajúce časti váz.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Pomenovať obrázky.
prírodovedno-environmentálna	Zatriediť jedlá z hľadiska zdravej výživy.
telovýchovná, zdravotná a športová	Definovať význam pravidelného cvičenia.

S deťmi sa rozprávame o veľkonočnom pohostení, ktoré pripravovala Smejka so Smejkom. Diskutujeme s nimi o tom, pre koho býva veľkonočné pohostenie prichystané, ktoré druhy jedál ho väčšinou tvoria. Z jedál na obrázku deti vyberú a označia tie, ktoré považujú za zdravé.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Diskutovať o význame pitia vody pre zdravie človeka.

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o škodlivosti alkoholu.
telovýchovná, zdravotná a športová	Uviesť dôvody škodlivosti pitia alkoholu.

Deti motivujeme tým, že Smejko so Smejkou chcú podávať hosťom nápoje. Úlohou detí je pomôcť im s ich výberom. Tie, ktoré považujú za škodlivé, označia (prečiarknu ich fotografie). S deťmi sa rozprávame o škodlivosti alkoholu. Vyzveme ich, aby povedali svoje argumenty, ktorými by vysvetlili Smejkovi a Smejke škodlivosť alkoholu.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Podľa obrázkov opísať tradície a zvyky na Slovensku počas veľkonočných sviatkov.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázkov.

Deti si prezrú obrázky a určia, akým spôsobom sa na nich pripravovali deti na veľkonočné sviatky. Priblížime im všetky činnosti znázornené na obrázkoch, pretože deti ich nemusia poznať.

V úlohe ide o to, aby si deti priblížili veľkonočné tradície a zvyky Slovenska. Obrázky napokon vyfarbia.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Určiť a zapísať počet prvkov na kraslici.
esteticko-výchovná	Uplatniť fantáziu a tvorivosť pri dozdobení obrázka kraslice.

Deti opisujú, ako u nich prebieha „šibačka“, či si na ňu chystajú kraslice, akým spôsobom ich zdobia atď. Napokon deti spočítajú a napíšu počty jednotlivých vzorov na kraslici. Obrázok kraslice dozdobia podľa vlastnej fantázie.

Námet na aktivitu: S deťmi môžeme zdobiť vyfúknuté vajíčka. Môžeme použiť rôzne techniky (pokreslením fixkou, odtlačaním štetca namočeného do temperovej farby, nalepovaním pestrofarebných bavlniek...).

Strana 48 – 49

Smejko, Smejka a domov

Dvojstrana je motivovaná témou domov, rodina, fungujúca i nefungujúca rodina.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Pomenovať znaky harmonickej rodiny.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, že Smejka so Smejkom radi pozorujú život ľudí. Chcú, aby boli všetci šťastní. Chystajú sa navštíviť niektorú z rodín na obrázku.

Úlohou detí je určiť, v ktorých rodinách by sa Smejka so Smejkou cítili príjemne (s ohľadom na funkčnosť rodiny). Deti rozprávajú a vyhodnocujú atmosféru v jednotlivých rodinách.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Výtvarne vyjadriť znaky harmonickej rodiny.

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Rozvíjať svoje schopnosti a tvorivosť pri kreslení obrázka.

Úlohou detí je nakresliť domov, v ktorom sa všetci cítia príjemne a sú šťastní. Ide vlastne o vyjadrenie názoru detí na šťastnú rodinu.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nakresliť počet predmetov určený v zadaní.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri kreslení obrázka.

Prácu detí motivujeme rozprávaním o tom, že Smejka videla jednu šťastnú rodinku pri práci v záhrade. Teraz chce, aby jej ju deti nakreslili.

Deti kreslia obrázok podľa pokynov v zadaní.

Diskutujeme s deťmi, môžeme si pomôcť návrhmi v spodnej časti strany.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Riešiť príklady na odčítanie v obore 1 – 20.
prírodovedno-environmentálna	Uviesť príklady správnych stravovacích návykov.

Prácu motivujeme tým, že Smejka ako každá poriadna dcéra rada pomáha mamičke. Teraz jej priniesla potraviny z komory. Úlohou detí je vypočítať, koľko kusov jednotlivých potravín zostalo v komore.

Strana 50 – 51

Smejko, Smejka a leto

Práca na celej dvojstrane sa týka obdobia leta. S deťmi vedíme rozhovor o tom, ktoré ročné obdobia poznáme, opíšeme si základné rozdiely medzi nimi (počasie, sviatky, činnosť ľudí, športové aktivity, správanie živočíchov, zmeny rastlín atď.), povieme si názov aktuálneho ročného obdobia.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas roka.
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať zmeny v prírode.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime.

1 A

Deti na základe pozorovania aktuálneho počasia vyhľadajú a zakrúžkujú piktogram, ktorý ho vystihuje. Piktogram potom prekreslia do prázdneho rámečka.

1 B

Deti vyfarbia obrázok aktuálneho ročného obdobia (leto – obrázok slniaceho sa chlapca).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas roka.
prírodovedno-environmentálna	Prejaviť vedomosti o vhodnom obliekaní v lete.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime. Vyjadriť svoje tvorivé schopnosti pri vyfarbovaní obrázkov.

Úlohu motivujeme rozprávaním o tom, že Smejka chce ísť na kúpalisko. Deti pomenujú jednotlivé predmety na obrázku, povedia, na aký účel slúžia a tie, ktoré by si mala vziať Smejka so sebou, vyfarbia.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Zopakovať si vedomosti o zmenách v prírode počas roka.
prírodovedno-environmentálna	Pozorovať zmeny v prírode.
esteticko-výchovná	Porovnať zmeny v prírode na jar, v lete, na jeseň, v zime.

Úloha je rozložená „v pásiku“ na dvoch stranách. Je graficky upravená tak, aby deti nemali problém pochopiť, že prechádza cez dve strany. Deti pomenujú obrázky, vyberú a vyfarbia tie, ktoré sa týkajú letného obdobia. Niektoré obrázky sa týkajú viacerých ročných období. Deti vyfarbia aj tie (pokiaľ sa samozrejme týkajú aj letného obdobia). Je vhodné, aby deti svoj výber zdôvodnili.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Výtvarne vyjadriť svoje túžby týkajúce sa prežitia spoločných chvíľ s rodičmi.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri kreslení obrázka.

Deti kreslia, akým spôsobom by chceli prežiť jeden z letných dní spolu s rodičmi.

5

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Riešiť príklady na sčítanie a odčítanie v obore 1 – 20. (5 A)
telovýchovná, zdravotná a športová	Zhodnotiť význam pravidelného pohybu pre zdravie človeka. (5 B)
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje tvorivé schopnosti pri kreslení predmetov. (5 C)

Úlohu motivujeme rozprávaním o tom, že Smejka so Smejkou radi hrajú bedminton. Zaujíma ich, ktoré hry sa rady hrajú deti. Deti hovoria názvy rôznych hier. Potom vypočítajú príklady a podľa výsledkov určia, s čím sa hrajú deti na obrázku. Na prázdne miesto dokreslia ďalšie predmety, s ktorými sa rady hrajú.

Strana 52 – 53

Smejko, Smejka a rastliny

Práca na strane je venovaná téme rastliny, poznávanie častí ich tela, možnosti ich estetickéj úpravy, spôsoby starostlivosti o ne a možnosti ich využitia.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Využiť získané vedomosti o častiach rastlín pri riešení úlohy.
prírodovedno-environmentálna	Určiť dvojice častí kvetov na základe vedomostí získaných z pozorovania flóry v okolí školy.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, že Smejka so Smejkom sa radi hrávajú tak, že rozstrihajú rôzne obrázky, časti pomiešajú a pokúsia sa ich opäť zložiť. Deti vyzveme, aby si podobné obrázky prezreli v pracovnom zošite a pokúsili sa určiť dvojice, ktoré patria k sebe.

Potom deti pomenujú rastliny na obrázkoch a určia dvojice, ktoré patria k sebe.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nakresliť k číslu správny počet kvetov – deti pracujú v obore 1 – 20.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri kreslení rastlín (kýtíc).

Úlohu motivujeme rozprávaním o tom, ako Smejka so Smejkom navštívili kvetinárstvo. Pán a pani kvetinárka práve chystali kytice podľa objednávky. Vyzveme deti, aby nakreslili kytice podľa napísaných objednávok. Potom s nimi vedieme rozhovor o tom, komu ľudia kupujú kytice, pri akých príležitostiach, ktoré kvety sa deťom páčia... Napokon sa deti vyjadria, komu by nakreslené kytice darovali.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Prejaviť základy estetického cítenia. Využiť svoje výtvarné schopnosti a fantáziu pri kreslení obrázka.
prírodovedno-environmentálna	Nakresliť na základe vedomostí o flóre v okolí školy obrázok rastlín.

Úlohu motivujeme rozprávaním o tom, ako Smejka so Smejkom navštívili výstavu rastlín. Nachádzali sa tam rastliny z rôznych krajín. Smejkov sa páčili najmä rastliny, ktoré boli upravené do rôznych tvarov. Smejke sa zas páčili rastliny, ktoré boli poukladané na vozíku. Vyzveme deti, aby identifikovali fotografie, ktoré sa páčili Smejkov a ktoré Smejke a čo najpodrobnejšie ich opísali. Potom si každé dieťa vyberie fotografiu rastlín, ktorá sa mu najviac páči, a označí ju piktogramom veselého smajlíka.

Diskutujeme s deťmi pomocou otázok umiestnených v spodnej časti strany. Na záver deťom povieme, že na výstave, ktorú navštívila Smejka so Smejkom, sa konala súťaž fotografií a obrázkov rastlín. Každé dieťa nakreslí obrázok do súťaže.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Diskutovať o svojej možnej pomoci pri prácach v záhrade.

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázka.
pracovno-technická	Prejaviť svoj vzťah k práci v záhrade.

S deťmi diskutujeme o tom, akým spôsobom sa musíme o rastlinky starať, čo všetko potrebujú k svojmu životu. Deti hovoria o tom, ako sa starajú o rastlinky doma ich rodičia a či im pri tejto činnosti pomáhajú. Rozprávame sa s nimi o záhradke, v ktorej môžeme pestovať rôzne druhy rastlín. Vyzdvihneme pozitívum rastlín vypestovaných ekologickým spôsobom.

Potom deti pomenujú činnosti detí na obrázku a označia tie, s ktorými by vedeli pomôcť.

Strana 54 – 55

Smejko, Smejka a ochrana prírody

Dvojstrana je venovaná téme ochrana prírody

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Diskutovať o význame ochrany prírody.
prírodovedno-environmentálna	Rozšíriť si získané vedomosti o informáciu týkajúcu sa chránenej rastliny.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri kreslení obrázka podľa predlohy.

Deti motivujeme rozprávaním o dôležitosti ochrany niektorých rastlín. Hovoríme im o jednej z chránených rastlín (plesnivec alpínsky). Deti si prezrú jeho podobu na fotografii a potom sa ho pokúsia do prázdneho rámečka nakresliť. Táto úloha je zameraná najmä na to, aby si všimli špecifické črty tejto chránenej rastliny a uvedomili si dôležitosť jej ochrany.

Poznámka: Deti treba upozorniť, že každá chránená oblasť má vlastné značenia zákazov a príkazov, ktoré sa môžu vzájomne líšiť.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Zhodnotiť kultúrne a nekultúrne správanie v chránenom území (aj na základe obrázkov zákazov).
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o význame chránených území.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, že Smejka so Smejkom navštívili chránené územie. Videli tam ľudí, ktorí porušili niektoré zákazy. Deťom objasníme pojem *chránené územie* a požiadavky na správanie počas pobytu v ňom. Spoločne si prezrieme obrázok, pomenujeme zákazy na tabuľkách. Potom vyzveme deti, aby zakrúžkovali tie, ktoré ľudia na obrázku porušili. Deti zdôvodňujú svoj výber.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
prírodovedno-environmentálna	Oboznámiť sa s niektorými chránenými druhmi rastlín a živočíchov na Slovensku.

Pokračujeme v motivácii z predchádzajúcej strany. Deťom povieme, že Smejka so Smejkom videli aj niektoré chránené rastliny a živočíchov. Deti si prezrú a pomenujú fotografie živočíchov a rastlín. Potom zisťujú pomocou

cestičiek v labyrinte, ktorú chránenú rastlinu videla Smejka a ktorého chráneného živočicha Smejko. Pokračujeme v diskusii pomocou otázok umiestnených v dolnej časti strany.

Správne riešenie: Smejka videla hlaváčik jarný, Smejko videl bobra vodného.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Riešiť príklady na sčítanie a odčítanie v obore 1 – 20.

Deti vyriešia príklady a zistia informácie o počte mláďat bobra vodného.

Správne riešenie: Bobor vodný máva väčšinou 2 až 5 mláďat.

Strana 56 – 57

Smejko a Smejka triedia odpad

Úlohy na dvojstrane sú venované téme hospodárenie s odpadom a jeho triedenie.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Uviesť princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi.
esteticko-výchovná	Diskutovať o tom, čo je estetické a čo neestetické.
prírodovedno-environmentálna	Vyjadriť svoj názor na stav životného prostredia vo svojom bydlisku.

Deti motivujeme príbehom o tom, že Smejko so Smejkou odfotografovali rôzne miesta, ktoré počas svojho pobytu v prírode navštívili. Niektoré boli krásne. Smejko so Smejkou si počas nich oddýchli, kochali sa nádhernou prírodou, pozorovali rastliny a živočíchov. Na niektorých miestach sa však nahnevali. Vôbec sa im tam nepáčilo. Živočíchov odtiaľ radšej utekali a rastlinám sa tam nedarilo.

Vyzveme deti, aby opísali, čo sa nachádza na jednotlivých fotografiách, a identifikovali tie, ktoré zobrazovali miesto, kde sa Smejkovi so Smejkou nepáčilo. Deti hovoria, z akých dôvodov sa Smejkovi a Smejke na daných miestach nepáčilo, prečo boli nahnevaní a prečo sa tam nedarilo rastlinám a živočíchov odtiaľ utekali.

Pri diskusii si pomáhame námetmi z dolnej časti strany.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Poznať princípy správneho hospodárenia s odpadmi.
esteticko-výchovná	Prejaviť svoje výtvarné schopnosti pri vyfarbovaní obrázka.
prírodovedno-environmentálna	Pomenovať význam triedenia odpadu.

Deti pozorujú obrázky a pomenúvajú odlišnosti pri hospodárení s odpadom. Objasníme im dôležitosť triedenia odpadu a hovoríme o miestach v obci, na ktorých sa nachádzajú kontajnery na triedený odpad (ak sa v obci nachádzajú).

Deti vyfarbia kontajnery na triedený odpad. Pomôžu si informáciami z úlohy 4 na s. 27.

Správne riešenie: Kontajner na obrázku vľavo vyfarbia sivou farbou. Kontajner na papier modrou farbou, na plasty žltou farbou a na sklo zelenou farbou.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyjadriť základné poznatky o triedení a recyklácii odpadu.
prírodovedno-environmentálna	Určiť dvojice <i>odpad – kontajner na triedený odpad</i> .

Úlohu motivujeme rozprávaním o tom, ako išla Smejka so Smejkom upratať odpad. Najprv deti spoja kontajnery so správnym názvom.

Správne riešenie: sklo – zelený kontajner, papier – modrý kontajner, bioodpad – hnedý kontajner, plasty – žltý kontajner.

Potom identifikujú odpad a priradujú ho k jednotlivým kontajnerom.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Usporiadať slabiky v slovách tak, aby slová mali význam.
prírodovedno-environmentálna	Zopakovať si získané vedomosti o význame triedenia odpadu.

Úlohou detí je usporiadať slabiky v slovách tak, aby mali význam, a prepísať vety správne.

Správne riešenie: Triediť odpad je dôležité. Odpad sa dá použiť aj na výrobu nových predmetov. Využitím starého papiera šetríme naše lesy.

Deti správne napísané vety prečítajú. Diskutujeme s nimi o tom, prečo je dôležité triediť odpad, šetriť lesy. Vysvetlíme im, ktoré predmety sú vyrobené recykláciou (termín recyklácia nepoužívame).

Strana 58 – 59

Smejko, Smejka a záľuby

Dvojstrana je venovaná téme efektívne a vhodné využívanie voľného času, záľuby.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Diskutovať o význame pravidelného cvičenia a pohybu. Pozorovať ukážky rôznych druhov pohybových aktivít.
prírodovedno-environmentálna	Diskutovať o význame striedania práce a odpočinku.
esteticko-výchovná	Pozorovať zmeny v prírode počas roka. Hovoriť o svojich záujmoch.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, že Smejko odfotografoval rôznych ľudí vo voľnom čase. Páčilo sa mu, že sú šťastní, pretože vo voľnom čase vykonávajú činnosti, ktoré ich bavia.

Deti si prezrú a pomenujú jednotlivé fotografie záľub. Porozprávajú o každej z nich, o tom, či by sa páčilo aj im vykonávať daný druh záľuby, či ju vykonáva niekto z ich blízkych, či sa niekto z nich venuje a pod. Potom deti vyfarbujú okienka s názvami ročných období podľa toho, v ktorom z nich je možné venovať sa danej záľube (pri niektorých druhoch záľub môžu byť vyfarbené aj všetky okienka – napríklad pri maľovaní).

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Nájsť v spleti písmen slová. (2 A) Prepísať text. (2 C)

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
esteticko-výchovná	Hovoriť o rôznych druhoch záľub. (2 A) Rozprávať o záľubách ostatných detí v oddelení. (2 B, 2 C)
spoločenskovedná	Vyjadriť vlastnými slovami svoj vzťah ku starším ľuďom. (2 B)

Pokračujeme v motivácii o záľubách ľudí. Deti hľadajú a krúžkujú názvy záľub ukryté v obrázku šálu, ktorý pletie babička. Názov záľuby, ktorej sa venuje babička (*pletenie*), vyfarbia červenou farbou. Napokon z každého riadku prepíšu jeden názov záľuby podľa svojho výberu.

S deťmi sa rozprávame o tom, ktorým záľubám sa venujú ich starí rodičia.

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
telovýchovná, zdravotná a športová	Správne priradiť slová k názvom športových disciplín.
vzdelávacia	Čítať s porozumením – uvedomiť si význam prečítaných slov a vedieť ich priradiť k správnomu názvu.
esteticko-výchovná	Precvičiť svoje schopnosti pri vyfarbovaní políčok.

Deti priradujú trojice slov k názvom.

Správne riešenie:

voda, plavky, okuliare – plávanie

dres, lopta, bránka – futbal

cesta, kolesá, prilba – bicyklovanie

lopta, kôš, telocvičňa – basketbal

sneh, paličky, rukavice – lyžovanie

ľad, puk, dres – hokej

Strana 60 – 61

Smejko, Smejka a Slovensko

Dvojstrana je venovaná téme Slovensko, jeho krásy, štátne a národné symboly Slovenskej republiky.

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Prejaviť hrdosť k národnej a štátnej príslušnosti a vzťah ku kultúrnemu dedičstvu našich predkov.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, ako Smejko so Smejkou navštívili rôzne miesta na Slovensku. Úlohou detí je podľa siluety Smejka, Smejky a zámku určiť, o ktorú pamiatku ide.

Správne riešenie: zámok Bojnice

S deťmi vedieme diskusiu. Pomôžeme si návrhmi, ktoré sa nachádzajú v spodnej časti strany.

2

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Riešiť príklady na sčítanie a odčítanie v obore 1 – 20.

Deti motivujeme rozprávaním o tom, ako si škriatkovia navzájom posielajú pohľadnice z rôznych miest, ktoré navštívia. Deti vyzveme, aby vypočítali príklady a priradili škriatkom pohľadnice (vyfarbením rámika s príkladom).

3

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Opísať niektoré štátne symboly Slovenskej republiky (vlajku, znak).
vzdelávacia	Pomenovať štátne symboly Slovenskej republiky.

Deťom poskytneme základné informácie o štátnych symboloch Slovenskej republiky. Potom s nimi diskutujeme o tejto téme. Pomôžeme si návrhmi v spodnej časti strany. Napokon deti vyzveme, aby symboly vyfarbili.

4

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
spoločenskovedná	Vyjadriť svoju hrdosť k národnej a štátnej príslušnosti.
vzdelávacia	Usporiadať čísla v obore 1 – 20.

Deťom rozprávame o národných symboloch Slovenska. Potom ich vyzveme, aby zistili názov stromu a vrchu, ktoré patria medzi národné symboly.

Správne riešenie: lipa, Kriváň

Strana 62

Smejko, Smejka a povolania ľudí

1

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Vyhľadať názvy, uvedomiť si ich význam a priradiť ich k správnym obrázkom.

S deťmi sa rozprávame o rôznych povolaniach, ktoré ľudia vykonávajú. Potom s nimi na túto tému diskutujeme. Pomôžeme si námetmi, ktoré sa nachádzajú v spodnej časti strany. Deti pomenujú povolania ľudí na obrázku a o každom z nich povedia, čo je jeho náplňou.

Deti vyzveme, aby vyhľadali názvy povolání v trojsmerovke a napísali ich na riadky. Čísla pri názvoch vpišu k správnym obrázkom.

Pozor! Túto úlohu môže mať vypracovanú každé dieťa inak. Čísla priradené k obrázkom vychádzajú z toho, v akom poradí napíšu deti názvy. Každé dieťa však nájde a napíše názvy v inom poradí.

Strana 63

Smejko, Smejka sa lúčia

Tematická oblasť výchovy	Cieľ
vzdelávacia	Odpísať tlačené písmená.
esteticko-výchovná	Precvičiť svoje schopnosti pri vyfarbovaní obrázka.

Úloha na strane je určená na rozlúčku s deťmi. Deti hľadajú správnu cestičku Smejka a Smejky k autobusu s deťmi, ktoré odchádzajú na prázdniny. Dávajú si pozor, aby išli len po takej cestičke, na ktorej nie je zvonček (ten symbolizuje koniec vyučovania, školského roka). Po odpísaní písmen na správnej ceste deťom vyjde veta: *Prajeme ti krásne prázdniny!*

S deťmi sa rozprávame, ako budú tráviť letné prázdniny, kam pôjdu, koho navštívia a podobne. Nezabudneme im pripomenúť zásady bezpečnosti, ktoré by mali počas prázdnin dodržiavať, aby sa im nič nestalo (chodiť na kúpaliská len v sprievode dospeléj osoby, dodržiavať pravidlá cestnej premávky, nehrať sa s nebezpečnými predmetmi, ako sú zápalky a podobne).

Strana 64 a zadná vnútorná strana obálky

Námety na ďalšie aktivity

Táto strana a zadná vnútorná strana obálky je určená vychovávateľom/vychovávateľkám. Obsahujú námety na aktivity predovšetkým z pracovno-technickej a telovýchovnej, zdravotnej a športovej oblasti. Aby sa v nich užívateľ lepšie orientoval, sú farebne rozlíšené na štyri časti (korešpondujú s farebným rozlíšením pracovného zošita). Pri aktivitách sú zároveň uvedené čísla strán a názvy kapitol, ku ktorým patria. Vychovávateľ/-ka však samozrejme môže čerpať z týchto námetov nezávisle od aktuálne preberanej kapitoly. Námety slúžia aj ako podnet pre vychovávateľov/-ky na vlastné tvorivé aktivity.